



Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek och är fritt att använda. Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitized at Gothenburg University Library and is free to use. All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text. This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.





ILLUSTRERAD TIDNING

IBUEN

FÖR · KVINNAN · OCH · HEMMET ·

GRUNDLAGD AV
FRITHIOF HELBERG

UTGIVARE:
BEYRON CARLSSON

UPPLAGA **A**

N:o **28**

DEN 13 JULI 1924

PRIS 35 ÖRE

REDAKTÖR:
EBBA THEORIN



Erik Axel Karlfeldt

60 år den 20 juli. Kamera-
bild av Goodwin.

K R Ö N I K A

Ett sommarkäseri. Av dr. Alma Söderhjelm.

ETT PAR NYA KVINNOSPÖRSMÅL ha seglat fram på sista tiden, det ena inom änkor och pupillernas, den andra inom postfröknarnas värld. Det förra har gällt rätten att tala i församlingen, det senare sättet att tala eller tala i yrket.

För övrigt är det där med änke- och pupillkassan ganska intressant, mest som påminnelse om, att det ännu finnes en såkallad kvinnosak, det vi i vardagslag hålla på att glömma. Vad är bättre bevis på att »saken» segrat, än just den där välsignade glömskan! Men är det inte en händelse, som är ganska lik en tanke, att änke- och pupillsamhället är den sista position, där mannens överlägsenhet över kvinnorna på rama allvaret hävdas!

Postfröknar över hela Sverige förenen Eder! Till kamp mot förtälet och elakheten! Nej, över hela världen! Ty över hela världen klandras postfruntimrens ogästvänlighet mot besökande. Till och med i Paris, de nästan för tillgängliga damernas stad, utpekas alltid postdamen såsom det verkligt hälsosamma, stärkande undantaget. Inte för det att det ej skulle finnas trevliga postfröknar. Jag går nästan dagligen på posten och kan sannerligen icke beklaga mig. Men den del, som är foglig, inom denna arbetskategori, har nog för det mesta redan skaffat sig grå hår och levnadsvishet. Vadan då denna över hela världen renommerade butterhet och oåtkomlighet? Är det en återverkan av publikens egen argsinthet? Eller av det ständiga sysslandet med oåtkomligheter? Tänk att ha ett arbetsmaterial, vars själ och ande alltid måste för en bli okända och förborgade!

Det har varit upplyftande att följa med det ståtliga mottagandet av postdelegaterna. Stockholm vet sannerligen, hur det skall ta folk — när det vill. Och det är roligt, att det denna gång velat! Ty vilka äro väl slutligen förtjänta att vara

föremål för vår kärlek, tacksamhet och hyllning, om inte alla dessa, vilka tillsammans bilda den jättestora världsautomat, i vilken vi med darrande händer lägga ned vårt livs förtroenden, och som fungerar så väl, att den — bland miljoner och biljoner — fäller ut dem just i den hand, för vilken de ämnats, som förmedlar den levande kontakten mellan oss och dem vi hålla av?

Apropos post, så är jag så ledsen för att, när alla postpampar nu anlant, bland dem icke finna en postherre från Kina, som jag engång var god vän med. Det var förresten en egendomlig kurre. Han hade själv en oläslig stil, men kunde ändå inte läsa andras. Vi korresponderade i två år, och sedan upphörde vi, genom from överenskommelse, ömsesidigt medgivande i ett ärligt ögonblick, att vi ej förstätt ett enda jota av de växlade breven. För min del var det nu ej så graverande. Men jag tycker att post och pikturer på något sätt borde höra ihop.

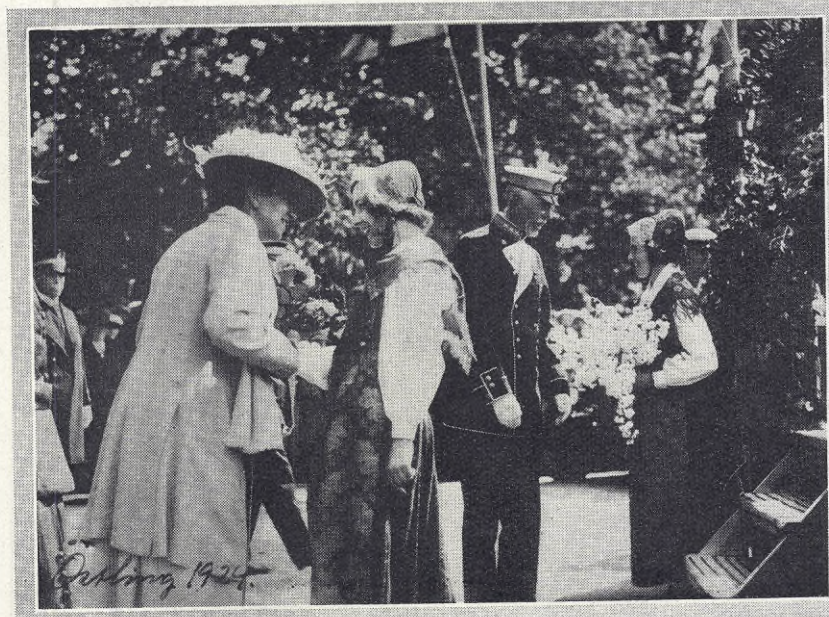
Han kom för resten från Kristiania. Nej, förlåt, Oslo. Det är ganska vackert: Oslo. Jag för min del tycker att det är roligt med de där namnförändringarna. Ur praktisk synpunkt sett, kan det ju bli lite obekvämt. Jag vet hur det var, när rysarna begynte kalla Wasa för Nikolaistad. Ännu i den dag som är tager ett utländskt telegrafverk ej emot något meddelande under det riktiga gamla svenska namnet. Annars är det ju bara en fördom. Tänk så gärna man lärde sig säga Petrograd. Tänk så fort de unga flickorna över hela världen byta namn när de gifta sig!

Man må nu bara inte glömma bort att fråga de främmande postmännen, vad de mena om Norrbrolejonen! Frågan om lejonen är i så måtto olik alla andra enquete-frågor, att den ej är någon dagslända, utan fångat intresset för veckor och månader. Och detta kommer visst att hålla

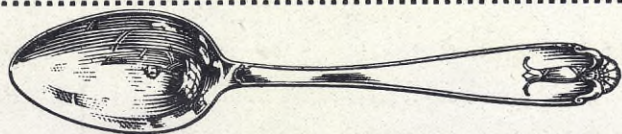
i sig. Varför skall för övrigt Stockholm och Stockholmsborna alltid favoriseras på landsortens bekostnad, och få uttala sig om det som dock rör hela landet? Nu också om lejonen. Postbud och syflickor och schåare i huvudstaden få säga vad de tycka om lejonen, men ingen frågar efter vad hembiträderna i Mjölby eller bodbiträderna i Ödåkra tycka. Kanske gilla de inte alls i sista hand lejonen och deras placering. En huvudstad är för hela landet. Och allt vad som finns i en huvudstad. Också Norrbrolejonen. Hur skulle det vara med ett nytt bondetåg?

Man har för övrigt även försummat att fråga de många utlänningar, som besökt Stockholm. Här har man låtit flera främmande ministrar fara och komma utan att man fått veta vad de tänkt om lejonen. Och holländska drottningen? Och etiopiske kungen. Och framför allt glömde man ju fråga Doug och Mary.

Som främling passar jag på att säga, att jag för min del tycker, att det är farligt med emblem, och framför allt med lejon. Tänk bara på Finlands vapen! Hur många missförstånd har det ej alstrat. Hur man än har pluggat det i oss från det vi var barn, så har ingen av oss ändå riktigt kunnat bli klok på, att djuret skall vara ett lejon. Elaka människor ha ofta påstått, att det föreställt en hund — folk med fantasi ha trott sig till och med kunna se svansen mellan benen! Vidare tycker jag, att lejonen är för små. Om man skall framställa ett lejon, så är meningen att det skall väcka tanken på naturens mäktighet, styrka och storhet! Men de här lejonen ser man inte ens från Allmänna tidningskontoret. Än vidare tycker nu jag, att lejonen ej skall ligga och vila. Eller är det svenska folket så fromt och sansat, att det tänker sig till och med lejon i harmoni och ro? (Forts. sid. 697.)



Under sitt besök i Dalarna har kungaparet blivit varmt hyllat av de olika orternas befolkning. Här ovan t. v. se vi kung och drottning i samtal med folkdräktsklädda unga i Stora Tuna, t. h. talar kyrkvärden Hebert på samma ort för kungaparet (Foto Östling).



NYTT SVENSKT
MATSILVER
VASAMODELLEN
Tillverkare: GULDSMEDS AKTIEBOLAGET I STOCKHOLM
Säljes i varje förstklassig juvelerareaffär.



SKISSER FRÅN KONTINENTEN

SNABBINTRYCK FRÅN WEMBLEY.

ATT DET BRITTISKA IMPERIET ÄR stort fingro vi lära redan i skolan, men att det är så stort som Wembley antyder hade vi väl ändå knappast föreställt oss. Ty här, på en relativt liten yta där varje tumsbredd mark och kubikmeter luft bära vittnesbörd om makt och härlighet, flit och energi, välstånd och rikedom, möter ett koncentrat av vad världskriget kan producera från häftstift och byxknappar till jättelokomotiv och skyhöga oljeboringsapparater. Det är överväldigande, imponerande, nästan förkrossande. Man känner sig ungefär som Gulliver i jättarnas land, skäligen enkel och en smula rädd att bli borttappad i labyrinten av Imperiets märkvärdigheter. Man gapar på allt, fäster sig vid intet, försöker reda ut sina begrepp men måste till slut ge tappt och erkänna att hjärnan endast är kaos med en virvlande häxdans av byggnader, gårdar, maskiner och människor. Den smärtsamma förnimmelse, som längst håller i sig sedan alla andra känslor upphört att fungera på grund av tankens oförmåga att i längden reagera var tionde sekund för nya intryck, är en matthet i benen, som vika sig på första bästa soffa i en skuggig vrå av den världsdal, i vilken man för tillfället befinner sig.

Wembley är i själva verket så stort att det skulle behövas vektor, ja, månader för att ingående studera utställningens tusende detaljer. Och sedan man väl hunnit snoka igenom varena paviljong och rutschat utför nöjesfältets alla nervkittlande banor skulle det ändå finnas sevärdheter kvar, som undgått en vid första besöket. Att därför ge en exakt bild av jättekonglomeratet efter endast några timmars strövtåg är ogörligt. Den måste bli i allra högsta grad impressionistiskt ofullständig. Intrycken ligga ej ordnade i sina bestämda fack utan flyta in i eller täcka varandra. Det uppstår en förvirrad fantasimagori av färg, rörelse och form som överflyttad på en duk ser ut ungefär så här.

Överst i ena hörnet stadions torn med en vindsträckt flagga. Så komma oregelbundet formade fält med ljus och skuggor, strålknippen och zig-zaglinjer, som innesluta de mest skilda företeelser av den mänskliga tillvaron. Pears soap — kungliga dockhus — negerbyar — uppstoppade djur — indiska paviljonger som äro en produkt av när Taj Mahal i Agra korsats med Jama Masjid i Delhi — karuseller — industrialpalats — sjöar med små lustiga leksaksbåtar — dansbanor — högtalare — »Yes, we have no bananas» — maskinhallar, big-

Sina spirituella reseskisser för Idun fortsätter prins Wilhelm nu med några skildringar från Wembleyutställningen, av vilka den första här återges. Kvickt och elegant ger den fursliga författaren en del roande bilder från utställningen och fångar dess ofantliga massor inom ramen av en briljant karaktäristik.

gest in the world, sex och en halv gång så stor yta som Trafalgar Square — canadensiska farmer — walesska kolgruvor — restauranger — köer med hungriga människor — »move on, ladies and gentlemen» — snurrande hjul — puttrande motorer — Det heliga landet — birmanska dan-

besökande på en dag — fakirer — planteringar — landsort — skolbarn — solskens — damm — törst — puh...

Man sätter sig, torkar svetten ur pannan, kippar efter luft och önskar man vore på en skuggig plats vid havet — inte Wembleys brunblaskiga lilla vattenfat utan den stora, salta, riktiga Oceanen. Och när man väl börjar känna krafterna återvända och reser sig för att gå, slår det en plötsligt att man ännu har några kilometer kvar till utgången innan man kommer loss ur utställningens gastkramning. Vidare alltså förbi bomull och copra, majs och socker, cacao och kaffe, textilier, kemikalier, timmer, råvaror, vardagsvaror och helgdagsstass tills tåget äntligen skymtar med lokomotivet vänt mot London.

Sådant är Wembley, en utställning och en tillställning av hittills oanade dimensioner. En kraftutveckling på gott och ont, ett kalejdoskop där tusen hoplockade bitar från hela världen tillsammans bilda en stjärna av första storleken: The British Empire. Alltsammans underbart, nästan oförskämt gigantiskt — och dock, något fattas, något, som till och med är mycket viktigt för en utställning: koncentration, reda, överskådlighet.

När man kommit så långt i sina betraktelser ligger det nära hands att dra upp en parallell med vår egen Göteborgsutställning, som ju ännu är i färskt minne. Denna var visserligen betydligt blygsammare och mindre såväl till omfång som till innehåll, men hur mycket konstnärligare var den ej ordnad! Hur hade man icke där tillvaratagit varje minsta tillfälle att skapa skönhetsvärden utan att den inre sammanhållningen bröts. Hur hade icke de arkitektoniska linjerna bringats i harmoni med varandra oberoende av byggnadernas ändamål, hur smälte ej hela systemet ihop till ett enda minnesrikt intryck där detalj samvetsgrannt fogats till detalj, ständigt underordnande sig totalbilden. Hur hade ej terrängens möjligheter utnyttjats för att vinna större perspektiv, lugnare ytor, vidare vyer. Med vilken planmässighet var ej allt utstakat, hur lätt var det ej att orientera sig och komma till rätta med de olika avdelningarna. Den gråvita ramen höll bilden hela tiden strängt samlad utan att för den skull göra något väsen av sig — man märkte den knappt ty så väl var motivet inpassat, att man med lika stort fog skulle kunna säga att bilden var en del av själva ramen som tvärt om.

Just detta saknades i Wembley. Ingen-



Konung Georg och konung Victor Emanuel av Italien under de gyllne paraplerna i västafrikanska avdelningen.

serskor — berg- och dalbanor — »Evening Standard, thrilling robbery» — strutsfarmer — biografier — tvivelaktigt tvättäta malajer — ceylonska ädelstenar — »no, sir, vi vet verkligen inte var den svenska hörnan är» — Australien — liverpills — Hongkong — Government building — Lloyds bank — Bermuda — skjutbanor — elektriska personvagnar — välvilliga vägvisare just där man inte behöver dem — tryckfel i en katalog som för en två km. åt gallet håll — Fiji — »yes, sir, först till höger, sen till vänster, sen till höger igen och sen rakt fram» — Pacific Slope — Lucullus — cirkusavenyen — musik — »God save the King» — soldater — vakter — New Foundland — barnvagnar — Sierra Leone — köer — elfenben — köer igen — téhus — rekord, 360,000



H. E. EKSTRÖMS JÄSTMJÖL



GAMLA FRU EKEBLAD

AV JANE GERNA NDT-C LAINE.

GAMLA FRU EKEBLAD SATT I SY-
rénlusthuset i herrgårdens trädgård och
fällade kökshanddukar. Nålen gled jämnt
och snabbt genom det styva tyget, och i
det hon lyfte upp huvudet för att slita av
en ny trådända fick hon se en av sina
hyresgäster komma nedåt trädgårdsgången.
Det var den unga doktorinnan Frese, så
täck och smidig att hon tycktes ha fångat
hela sommaren i de två, tre kvistar av
blommande lind hon höll i famnen. Men
den unga damen föreföll allt annat än be-
låten. Hon gick barhuvad mitt i solbad-
det och det askblonda håret föll i en
trotsig våg snett över pannan. Av och
till rynkade hon de mörka brynen och
ansiktet var blekt av återhållen vrede.

— I kväll rymmer jag fältet, var det
första hon yttrade. Jag har fått brev från
honom och han säger att han ämnar sig
hit i morgon dag.

— Vem då?

— Min man.

— Säger du det? undrade den gamla
frun. Vet du vad, det tycker jag inte låter
så dumt. För en gång skull har den äkta
maken haft ett gott infall.

— Ah, tant Sigrid... I förr veckan skil-
des vi åt som dödsfiender och nu skulle det
bli gott igen bara därför att han värdigas
ta första steget.

— Ja, ser du, sade den gamla frun, kar-
larna ha det märkvärdiga med sig att man
förlåter dem så gott som allt, bara man
väl hunnit tänka sig om.

— Ah, tant Sigrid, i din ungdom kan-
ske... Men det har vuxit upp ett nytt
släkte se'n dess.

— Om inte två eller tre, nickade fru
Ekeblad. Ni ä' annorlunda än vi, det med-
ger jag gärna... Men ä' ni lyckligare?
Det undrar jag just.

— Därför att vi inte låta behandla oss

som trasor och hålla på att vara vår egen
domare och skapa vår egen moral?

Den gamla sköt ut läpparna: — Sakta
i backarna, bad hon. Ingen fick tufsa till
oss heller. Hela skillnaden var att vi hade
mera tålmod.

— Till och med om ni tröttnat på hela
det äktenskapliga förhållandet eller älska-
de på annat håll till exempel?

— Till och med om vi älskade på annat
håll, mumlade gamla fru Ekeblad.

— Men — den unga slog sig ned på
en pall vid den äldres fötter — det har du
aldrig gjort, tant Sigrid?

— Jo, det har jag visst. Den sommar
jag blev förlovad dog jag av kärlek till
mina bröders informator. Men det hindra-
de mig inte att säga ja åt Ekeblad, där-
för att det annars skulle gått i putten med
både anseende och förmögenhet för hela
familjen. Pappas affärer hade råkat kom-
ma på fallrepet, må du veta, och den ti-
den läste man Kant.

— Men vad i all världen hade Kant med
den saken att skaffa?

— Jo sir du, nickade den gamla och
vek en ny fäll, det var det där om plik-
ten... Lärde inte Kant att man bör hand-
la så att det skulle kunna uppställas som ett
allmänt rättesnöre? Och se'n får ens samve-
te bedöma, hurvida man gjort det eller ej.

— Men, lilla tant, utbrast den unga da-
men, det är ju det jag säger hundrade
gångar om dagen att jag är min egen
domare... Hör nu... Du älskade dina
bröders informator, sa du... Jag — nåja,
det är detsamma vem jag älskar, men inte
är det min man. Han kunde tagit livet av
mig i förra veckan och om jag vill bryta
mig ut ur förhållandet, gör jag inte an-
nat än min plikt.

— Hååå? undrade den gamla. Ville du
uppställa detta sätt att handla som ett all-
mänt rättesnöre?

stans ifrån fick man en ordentlig över-
blick av området, perspektiven voro små
och hopträngda, den arkitektoniska helhets-
verkan lyste med sin frånvaro. Varje byggnad
hade sin stil för sig: maskinhall, sta-
dion, statens intressanta utställningskom-
plex och naturligtvis de olika koloniernas
mer eller mindre fantastiskt granna kro-
kanverk. Dessutom var det ofantligt svårt
att hitta. De geografiska begreppen blan-
dades hopplöst samman till en enda röra
där man hade all möda att finna sig till-
rädda. Så låg t. ex. Palestina mellan Syd-
afrika och Nigeria, Fiji bredvid New Found-
land, Bermuda intill Västafrika medan re-
sten av Västindien trängdes med Guyana
i samma byggnad åt Hongkong till. Så-
dant är ju nog att sätta myror i huvudet
även på relativt hårdade globetrotters. Al-
drig har det emellertid varit lättare att
göra en världsomsegling än här. Från
Asien till Afrika är blott ett stenkast, me-
dan Canada endast skiljes från Australien
av en öppen plats med en musikestrad. Men
några storcirklar får man ej segla i. Det
är i stället ett evigt kryssande ut och in
mellan murar och staket, konstgjorda dam-
mar och sparsamma planteringar. Och på

den färden bör man helst ha både väg-
visare och spetsiga armbågar; eljest står
man snart vettvill i en folksamling, som
kompakt sluter sin ogenomträngliga mur
runt monter och utställningsföremål. Hur
många paviljonger måste man ej gå förbi
helt enkelt därför att det var omöjligt att
ta sig in? Och hur mycket fick man i
själva verket se av dem man gick igenom?
Då var det bra att följa med strömmen,
stanna där den behagade stanna och fort-
sätta när den åter satte sig i rörelse all-
deles oberoende om man själv ville eller
ej. Av hela Birmas paviljong t. ex. fick
jag aldrig se mer än de övre väggfälten
och taket fast jag tillbragte nära en timme
därinne, oförmögen att komma fram eller
tillbaka. Och ändå sades hela London vara
på Ascot den dagen!

För en tropikfarare var det icke desto
mindre en upplevelse att återse gamla be-
kanta från kolonierna, även om mötet oftast
blev en desillusion. Ty i de flesta fall
letade man förgäves efter det karaktäris-
tiska i ländernas levnadsförhållanden me-
dan man i stället fick intryck av att be-
finna sig på en högst välordnad industri-
eller lantbruksutställning med ett eller an-

Den unga frun kastade upp huvudet: —
Ja varför inte? sporde hon. Är jag inte mig
själv närmast?

— Nej, utbröt gamla fru Ekeblad, nej
se det får du mig aldrig att gå in på.
Du borde vara närmare det som står över
oss alla och är mycket förmer än ens eget
jag...

*

Det var på aftonen. Och med en fart
som om det gällde att tävla med kurir-
tåget hade en pustande automobil lämnat
den Ekebladska egendomen med en av
hyresgästerna, den unga doktorinnan Frese.
Nå, doktorinna kunde hon väl knappast
kalla sig längre eftersom hon for mot skils-
mässa och nya öden, tänkte gårdens gamla
fru, i det hon öppnade dörren till den fly-
gel, som hennes unga väninna gästade. De
låga rummen hade en ljuvlig doft av ung-
dom, puder och viol och några kvistar av
blommande lind, vilka stuckits ner i en
kruka, utandades sommarens fina, lätta
glädje.

»Min lilla flicka», mumlade gamla fru
Ekeblad för sig själv, »vem kan säga vad
du går emot nu? Själv vet du det väl lika
litet som någon annan.»

På det avlånga bordet framför soffan
låg en gammal bok av Nietzsche med en
pappersslapp instucken mellan bladen.
»Tack för lånet», läste den gamla damen,
»och många hälsningar till Kant från en
sentida lärjunge av andra tankens mästare,
som givit världen nya ideal.»

»Far du i väg med dina ideal, min flic-
ka», nickade herrgårdens ägarinna med ett
leende. »Du håller på att vara din egen
domare och vandra den väg du stakat ut
framför dig... Gamla Sigrid Ekeblad följ-
de andra riktlinier, hon, och visste inte av
någonting annat än plikten. Men nog skulle
det vara roligt att få veta vem av oss två
som har rätt»...

nat medelmåttigt etnografiskt inslag av va-
pen och korgarbeten, som lika gärna kun-
nat vara ditsatt på misstag. Det säregna,
det individuella, det pittoreska lika väl som
det realistiska i den hårda kampen för till-
varon under palmer eller brännande sol
saknades. Överallt hade man bemödat sig
om att försköna och idealisera, vilket ofta
lett till banalitet och slätstrukenhet. Men
sådant hör naturligtvis till den politiska
reklamen eller är åtminstone ett led i ny-
byggpropagandan. Och det förstår man
ju så innerligt väl.

Wembley är gigantiskt, men det gigan-
tiska i och för sig är inte nog för en
utställning. Det inse engelsmännen själva
och äro också de första att erkänna det.
»It's a failure» hördes från mer än ett håll,
»det är något som fattas, någonting som
man glömt». Vad? Tre stora K. Koncen-
tration. Karaktär. Konstnärlighet.

Clwe!



FOTOGRAFERA MED EN KODAK OCH KODAK FILM

OBS! NAMNET - EASTMAN KODAK COMP. - PÅ KODAK KAMEROR OCH FILM

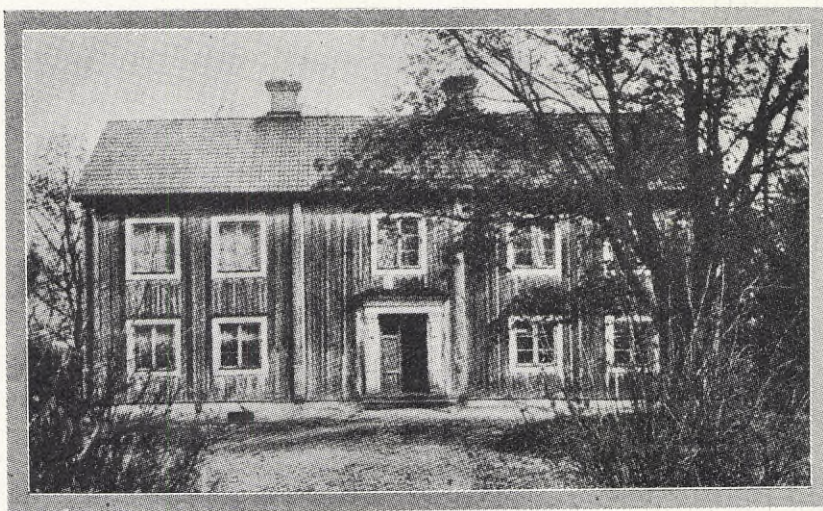
ALLA FOTOGRAFISKA ARTIKLAR, FRAMKALLNING OCH KOPIERING BÄST GENOM

HASSELBLADS FOTOGRAFISKA A.-B. GÖTEBORG · MALMÖ · STOCKHOLM



DEN VACKRASTE KARLFELDTS-DIKTEN

KÄNDA PERSONER OM DEN DIKT AV SKALDEN, SOM DE MEST ÄLSKA.



T. v. Karlfeldts föräldrahem, Karlbo i Folkärna, Dalarna. T. h. skaldens nuvarande sommarhem, Sångsgården i Sjugarebyn.

När Idun frågar mig, vilken dikt av Karlfeldt som jag beundrar mest, då har jag svårt att lämna ett tillfredsställande svar. Jag finner honom nämligen lika beundransvärd i sina dalmålningar med deras osvikliga stilkänsla som i Fridolincykeln, denna den svenska löskerkarlens Höga Visa, lika ursprunglig i ungdomsdiktarnas rusiga kärleksstämning som i Flora och Bellonas beska manlighet. Alltgenom är han samma äkta skald, fri från pose men med den sanne konstnärens alltid vakande ansvarskänsla för vikten av formens tukt och adel.

Men liksom varje verkligt inspirerad versrad, den må beröra för skalden aldrig så centrala frågor, dock får sin form av en tillfällig sinnesbeskaffenhet, så kan en enstaka dikt, en lösryckt strof — det behöver visst inte vara någon av de mest betydande i en författares alstring — vid ett visst tillfälle bättre än någon annan svara mot och utlösa en läsares stämning. För honom kännes den dikten, den strofen i det ögonblicket, med en naturlig begreppsomkastning, som den centrala diktarens verk, i varje fall som det brottstycke därav som har mest att säga honom själv.

Om det tillåtes mig lägga spørsmålet på detta rent personliga sätt, då vill jag i dag åt mig utvälja och bringa Erik Axel Karlfeldt mitt tack för dessa rader ur »Lustgården»:

*Jag har en sal, mot aftonen belägen,
en lustgård och en borg i ungdomslandet.
Dit vek jag, led på flykten, in från vägen,
där vill jag hålla stånd så sent jag kan det.
Hav tack att ej du slog mig vanför, liv,
att jag är stridbart stark fast sären ömma,
att jag är djärv och het och nog naiv
att hänryckt sjunga och att ljvligt drömma.*

Axel Gauffin.

Vilken dikt av Karlfeldt jag beundrar mest och varför? Jag känner mig förbryllad inför frågan, ty det finns så mycket vackert att välja bland. Nämner jag en dikt, så märker jag strax, att jag gjort andra dikter orätt. Jag skulle kunna nämna »Fäderna», som inleder hans första diktsamling Kärleks- och vildmarksvisor. Den är manlig ock kärv, klassiskt enkel och har inte något av hans senare ofta långt

När Erik Axel Karlfeldt den 20 juli fyller 60 år, kommer hela Sverige att hylla skalden och hans diktning, som lever rik och stark på svenska tungor och i svenska hjärtan. Nästan varenda en av oss har väl fäst sig framför andra vid någon viss vers eller strof, som liksom talat alldeles särskilt till oss. "Vilken dikt av Karlfeldt älskar ni mest?" är också den fråga, som Idun har riktat till en rad kända personer. Här nedan svara professor Albert Nilsson i Lund, intendenten vid Nationalmuseum dr Axel Gauffin, dr Sven Hedin, fru Malin Holmström-Ingers, folkhögskolan Vilan, Åkarp, fru Elin Wägner, rektor vid Sigtuna folkhögskola Manfred Björkquist, pianisten fröken Astrid Berwald och förf. Gustaf Ullman.

drivna virtuositet. Men stå icke de besläktade dikterna Det förgångna eller Träslottet högre? De äro rikare och mera fulländade.

Och vem kan gå förbi Dalamålningar? Även här är det svårt att välja. Elie himmelfärd, Jungfru Maria, Yttersta domen — jag vet icke vilken jag sätter främst. Elie himmelfärd är ett under av fantasifull bildande kraft och humor.

Albert Nilsson.

På denna fråga svarar jag bäst med ett citat av Heidenstam:

Så vackra voro de alla, att ingen vackrare var.

Karlfeldt har ju följt oss, som voro unga då hans första diktsamling kom ut, genom hela livet, givit röst åt vår ungdoms drömmar och kärlek, och från denna period minns jag helst »Längtan heter min arvedel», som alltid påminner mig om eols-harpan i en gammal med cypresser planterad, övergiven trädgård som ännu lever sitt tysta liv i en enslig trakt av vårt land. Serenaden och sagan om Rosalind kunna väl heller aldrig bli utslitna. Och från de sista tio tunga åren minns jag dikten om den sura nödvedsbrasan, som icke kunde värma oss en bitter julhålg under kriget, samt de underbara dikterna från sjukbädden.

I folkhögskolorna, där man har så mycket behov av poesi, nog ursprunglig att

förstås utan hänsyn till bildningsgrad, har Karlfeldts diktning varit till stor glädje. Hans strofer ha den mystiska egenskapen att ständigt locka lek och lärd till tonsättning. Många äro de musik- och diktälskande hem, där dylika enkla försök att översätta Karlfeldt i toner ligga gömda i skrivbordslådan. Och i folkhögskolorna höra flera av hans dikter, satta till sådana enkla melodier, till de mest älskade och mest använda sångerna, såsom Böljebyvåsen, Längtan heter min arvedel, Nu trycken, trycken de kära händer. Och över porten till en riktig folkhögskola kan man väl sätta som inskrift dessa strofer:

*Jag har en sal mot aftonen belägen,
en lustgård och en borg i ungdomslandet,
dit vek jag, led på flykten, in från vägen,
där vill jag hålla stånd, så sent jag kan det.*

Och lyckligtvis kan Karlfeldt på sitt instrument ge uttryck åt både våra tysta, våra bästa, och våra fula känslor, så mänsklig är han. Den, som har ett krävande arbete har väl någon gång med sviktande människokärlek, störd av gäster med föga viktiga ärenden, tänkt i medkänsla på krögaren:

*När krögarn smilat dagen lång, blir käften
led och trött,
då skriar han med gny och bång, och du blir
grovt bemött!*

Liksom Fröding har Karlfeldt sjungit svenskarna samman, så att de känt sig som ett, och särskilt för oss skåningar har denna diktning uppenbarat så mycket av folksjälens hos »det övriga Sverige», att den faktiskt sammansvetsat oss på ett starkare sätt, än dagens småkiv kan låta förmoda.

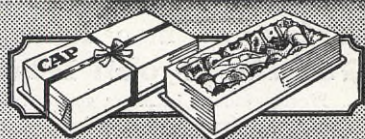
Folkhögskolan Hvilan i juni 1924.

Malin Holmström-Ingers.

Det finns så mycket att tacka för. I ungdomsvärlden är väl ingen gestalt kärare än »Jungfru Maria». Jag kunde ock tänka på »Ynglingen och jungfrun». Kanske är mig dock den klassiska tolkningen av den svenska fastlagsvårens skälvande grundackord allra kärast:

*"De svarta almar vårens psalmer tona
och droppar lacka
som tyst och lycklig gråt mot jordens mull."*

Sol och vår därute — en stigande livets



Marsipan Konfekt
är den mest delikata

NÄR DEN VITA LÄRFTEN PRYDES

MEDELS VÅR GAMLA FÖRNÄMA FOLKKONST, RÅD OCH VÄGLEDNING TILL IDUNS HANDARBETSTÄVLAN.

AV ELISABETH THORMAN.



Svartstickkläde från Leksand.

Iduns stora handarbetstävlan för efter gamla svenska sömsätt nysyddade föremål betyder ett det kraftigaste och lyckligaste grepp inom ett i visst avseende försummat kvinnoarbete, påpekar här nedan fröken Elisabeth Thorman. Det finns också allt skäl hoppas att maningen att delta skall livligt höras av våra läsarinor intill den 1 oktober, då tävlingstiden utgår. Här nedan ger fröken Thorman vägledning för dem, som vilja försöka sig inom en speciell gren av gamla svenska sömsätt: den där det gäller att med färgrik utsmyckning pryda den vita lärften.



Örngått. Tillhör Nordiska Museet.

DET ÄR AV EJ RINGA INTRESSE att begrunda den del av kvinnlig verksamhet, för vilken nål och vävspole äro verktygen. Från all världskulturs begynnelse har denna flitigt och skickligt besittit sådana egenskaper, att man måste kalla den stilpräglad. I årtusenden fortgår en sådan verksamhet. Så kommer ett genombrott, förorsakat av att ej längre handens arbete var det, vartill man litade sig. Maskinarbetet trängde in, även på den textila konstens område. Efter detta genombrott ha vi att räkna med endast några årtiondens verksamhet, men denna, med helt få undantag, av fullt stillös art.

Av allt att döma befinna vi oss sedan endast några få år tillbaka i ett nytt skede. Det är inom konsthantverket, som nya viljor och nya tag förnimmas, och som ett uppsving av rent oanad art ägt rum. Vi ha tröttnat på maskinernas »konstnärlighet» på den s. k. »konstindustrien». Hantverk och konsthantverk uppskattas åter livligt; på ett förebildligt sätt handhar man åter de urgamla och goda materialen trä, glas, fajans och porslin, järn, tenn och silver, läder m. fl.

Det måste uppriktigt erkännas att i denna stora och glädjande rörelse, som f. ö. är av rent svensk art, kvinnorna ej deltaga som de borde. Där övriga material mönstergillt och mästerligt handhavas, där ha ull, lin och silke ännu ej blivit på motsvarande

våg. Men i kyrkans år går vägen ned i passionens svarta dal.

Manfred Björkqvist.

Att välja ut en enda dikt ur denna ymnighet, där än den ena, än den andra, allt efter ens egen sinnesstämning tyckes vara den yppersta, är synnerligen svårt. Kanske kvarstannar ändock som stående mitt hjärta närmast, hans »Sjukdom». Han har där funnit uttryck för det utsägliga — och för min tanke ovillkorligen därvid till Beethovens sista sonater.

Astrid Berwald.

Lyriska diktare finnas, vilkas hela produktion är av det genomgående höga värde, att man ej lätt kan därur framhäva en enda särskild sak såsom den ur konstnärlig synpunkt allra främsta. E. A. Karlfeldt hör till dem. — Och likväl var det

sätt uppmärksammade. Visserligen ha vi glädjen att erkänna tillvaron av en del utomordentligt högtstående textila konstanstalter; men hur många av alla Sveriges väv- och sömnadskunniga kvinnor begagna sig av dem? I landsortsstäderna florerar tapisseribodarna med förlegade mönster och material, och härifrån härröra kanske nio tiondedelar av vad svenskorna av konstnärlig art väva, sömma, fläta, sticka m. m.

Iduns stora tävling kommer som det allra kraftigaste och lyckligaste grepp gentemot detta försummade kvinnoarbete; man går med denna tävling resolut bort från det mindervärdiga och tillbaka till äldre tiders värdefulla alstring. Reglerna för tävlingen betyda helt enkelt ett kraftigt påpekande av vad som är värdefullt och stilpräglat. Och får det stora flertalet kvinnor sina ögon öppnade för detta, så skall helt visst den starka svenska rörelsen till vårt konsthantverks fromma glida in, väckande och revolutionerande, även på det stora område, som »handarbetet», m. a. o. textilkonsten, omfattar.

Det är för alla av sådant intresserade — och i alla tider hava vi glatts, och i alla tider skola vi kvinnor glädjas åt att med skicklighet kunna föra vår nål — en hjälp av ovärderlig art att hemslöjdsmagasinen finnas; dels ha dessa sorgfälligt tagit upp glömda och försummade tekniker, dels till-

utantvekan, jag inom mig ögonblickligen besvarade Iduns fråga: »Vilken av Karlfeldts dikter älskar ni mest?» — Ty hur mycket jag beundrar hans sångkonst, från »Vildmarks- och kärleksvisor» till »Flora och Bellona», är det dock just en enda av hans dikter, som på ett alldeles ojämförligt sätt gripit mig och blivit mig personligen kär. Nämligen: — »Intet är som väntanstider» —!

Kritiskt förklara valet, kan jag ej. Dikten har liksom valt sig själv för mig. Antagligen har den något alldeles särskilt santt och vackert att säga till mitt, och väl till oräkneliga nordiska sinnen, — så som blott »Fridolin» kunnat säga det i sång.

Gustaf Ullman.

Den Karlfeldtsdikt d:r Sven Hedin tycker bäst om är »Epistel till Sabbacus», vars första strof lyder sålunda:

handahåller ett stort antal av dem de äkta material (tyger, garn, tråd m. m.), som vi ej för pengar skulle kunna tillhandla oss i handelsbodarna.

Ett avsevärt stort antal arbetssätt kunna inräknas bland dem, som äga hävd antingen i svensk högreståndskonst eller i vår allmogekonst. Och låt oss denna gång se, hur man med färgrik utsmyckning pryder den vita lärften. Sådana föremål äro en del av de hängkläden, som vid helg täckte stugans väggar, sänglinnet samt ett och annat dräktföremål. Inom högreståndskonsten ävenledes bonader samt sängomhängen. Där allmogen här använt sig av den förenklade teknik, som går under namn av delsbosöm och blekingesöm, använde sig högreståndskonsten av plattsöm. Någon enda gång begagnar man färgrik hålsöm (orsakvinnornas »halskläden»). Området är ej stort; så fin och säker är smaken, att ett diskret broderi i vitt på vitt, kanske helst i någon genombruten sömnadsart, allmänt föredrogs framför ett färgrikt broderi. En viss roll i just denna kategori av konstsomnader spelar märkning och utsirning med korsstyggn i rött.

Broderade hängkläden tillhöra Blekinge; de måste sägas vara bland det mest graciösa av allt det förtjusande och behagfulla, som blekingisk folkkonst frambrakt. Förträffligt passa dessa gamla ting i mo-

(Forts. sid. 698.)

*Om du mig ser en gång på fröjdestigen,
bland diktens lösa folk, i dansens tummel,
giv akt, o Sabbacus, ty sannerligen
jag tål ett rynkat ögonbryn, ett mummel.
Hur många sorgens mil jag haft att vandra
må bli fördolt, men om jag nu dig nödgar
en glädjemil, gack själmant med den andra
och le med mig, tills kvällen molnen glödgar.*

Författarinnan Elin Wägner citerar med kärlek några strofer ur »Sjukdom» i Flora och Bellona:

*Det sitter en längtan i bröstet.
Jag vet ej vart den vill fly.
Knappt är det till människornas gröna land
och knappt till den blåa sky.*

*Knappt är det till livets oro
och knappt till vilan i mull.
Det är en längtan på egen hand
en längtan för längtans skull.*

Feta och magra Yema
äro lika i ett fall
alla behöva hudcremetvål

**Solen bleker men KONSTFLITENS
Möbiltyger, Gardiner och Bomullstyger**
motstå i åratals dess inverkan. Prover sändas. Preciserat godhetsfullt vad som önskas.
KONSTFLITEN, G:la Högskolan, Göteborg.

DAMERNAS DISKUSSIONSKLUBB

Priset för juni utdelat.

DET BÄSTA DISKUSSIONSINLÄGGET under juni månad har Red. funnit vara »Hemkvinnan som yrkeskvinna och tvärtom» av Signel Berm, som alltså torde meddela Idun, vilken bok hon önskar som pris.

På liknande sätt fortsättes tävlingen under juli: det bästa inlägget belönas med ett bokpris.

*

När vi låna böcker — — —

Ofta diskuteras det om huruvida man bör låna bort böcker eller icke, men sällan från en så pass litteraturvänlig synpunkt som den en insändarinna här nedan anlägger i sitt brev till en väninna i landsorten.

Kära Anne-Beathe!

Du blir nog förvånad att få ett brev ifrån mig just nu, men jag skall genast försöka förklara anledningen för dig. Det är inte säkert, att vårt sista sammanträffande etsats så in i ditt minne som i mitt. Du avgick med sista repliken som trumf på hand och har kanske sedan inte ägnat saken en tanke. Men mig gnager ännu den outtalade motrepliken, som alltför sent föddes på mina läppar — då du redan försvunnit. Jag tillhör nämligen denna som jag tror äktsvenska typ, som aldrig får fram svaret förrän efteråt, till sin egen grämlelse.

Men låt mig rekonstruera bilden av vårt sista möte, så att du förstår, vart jag vill hän. Du kom in i mitt arbetsrum och fann på mitt skrivbord en nyligen utkommen skönlitterär debutbok av en kvinnlig penna, och då du gjort dig underrättad om att jag läst den, bad du att få låna den. Trots ett till mig själv avgivet heligt löfte att aldrig låna ut en bok av en svensk författare åt någon jag vet har råd att själv köpa den, drev fegheten inom mig att räcka dig boken. Men mitt bättre jag, det minnesgodas, segrade, och jag skakade avvärijande på huvudet. Du ville inte tro dina ögon. Du visste, att om du bett mig att få övernatta hos mig, så skulle jag utan tvekan bäddat åt dig på min duchatel och stuckit under ditt huvud min dunkudde med min vackra, älskliga svärmors fint broderade örngåttsvar omkring. Och du skulle inte fått lämna mitt hus i den tidiga morgonen utan att jag väl förplågat dig. Men en bok av några kronors värde vågade jag inte anförtro dig.

Din förvåning vändes i väl behärskad vrede, då du förstod, att utlåningen var en principfråga för mig.

— Om du inbillar dig, att du skall kunna tvinga mig att köpa en bok jag inte vill köpa, så bedrar du dig storligen, sade du. Jag känner mycket väl föreståndarinnan på biblioteket, och jag får ofta genom henne låna ännu ouppskurna nyheter från förlagen. Det skulle aldrig falla mig in att köpa den här boken.

— Men du vill gärna läsa den?

Vem vet det egendomligaste ortnamnet?

DEN SOM FÄRDATS MYCKET omkring i vårt land, enkannerligen Småland, Bohuslän och Västergötland, har ofta träffat på orts-, socken- eller gårdsnamn, som han stått undrande inför. Är man t. ex. i Snuvebo mycket förkyld, är Tuppabo rikt på fjäderfä, stjal man mycket i Tjuvkil? Nyligen har i samband med starka översvämmingar namnet Spöland kommit på tapeten och fantasien försöker då strax forska efter namnets orsak — är det manne spöslitning på ett gammalt torg i ett dystert förflutet?

— Ja, jag erkänner, att jag är nyfiken på att se, hurdan den är.

— Jag menar inte, att du skall gå och köpa alla debutarbeten, replikerade jag, nu i min tur bragt i jämsning. Men jag anser det oförsvarligt, att du gratis vill läsa en bok "som du är nyfiken på att se hurdan den är", då du är i den ställningen, att du inte behöver arbeta för att existera. Vad tror du dessa unga författare skulle leva av om alla gjorde som du? På biograf och teater kommer du aldrig utan att köpa ditt nöje — — —

— Denna författarinna är en medelmätta och kommer aldrig att bli annat. Kan hon inte leva på sin bok, så får hon slå sig in på en annan bana. Vi behöva inte alla dessa medelmättiga författare!

Det var då grymheten i ditt svar förtog mig förmågan att replikera.

*

Du, Anne-Beathe, som är så förstående mot dina kämpande medsystrar inom stater och kärer, du har alltså inte rum i ditt sociala hjärta för den "medelmättiga" debuterande författarinna. Du vill



Borgarrådet Juhlin-Dannfelt och fru Brita Gentele-Sillén debuterade härom dagen som äkta par i Stockholms stadsfullmäktige. Redan förut sitter ett äkta par i stadsfullmäktige, redaktör och fru Hj. Gustafsson, men detta är första gången som två öden länkats samman tack vare den förträffliga institutionen.

gärna läsa hennes medelmättiga försök, men du vill inte ur din väl fyllda börs lämna din lilla tribut, för att hon skall kunna existera på sitt arbete.

Du är själv husägarinna, innehavare av ett stenkomplex med många inneboende hyresgäster. Du



Storhetstiden. Bild ur Carl Larssons praktverk.

får förlåta, att repliken, som legat och grott inom mig, i första hand riktar sig till husägarrinnan.

Finns det manne inte också bland hyreshusen medelmättor-hus som icke på långt när fylla nutidsmänniskans krav på bekvämligheter och trevnad. Hus, som ligga i sådana kvarter, att i många lägenheter solen aldrig tittar in annat än möjligtvis i köken, och där icke ett grönskande träd finns på den trånga bakgården. Och dock går icke ägaren (eller ägarinnan) av detta medelmättiga hus och säger till sina hyresgäster: "Flytta ut till landet, ut till solen och grönskan eller i nyuppförda radhus eller hyreshus i utkanterna. Detta är ett medelmättigt gammalt hus, som överlevat sig själv och inte längre kan bjuda människorna den idealbostad de ha rätt att fordra för sin erlagda hyra."

Anne-Beathe lilla, jämförelsen skulle kunna föras ännu längre — ty ett hus, som är eller blivit en medelmätta, bär denna stämpel på sig, så att man knappast behöver tveka om det berättigade i namnet. Men hur vill du, att en ung människa, som sätter sig att ge ut sig själv i sin första bok, skall kunna säga till sig själv: "Du är en medelmätta, en kläpare, och du får gå ut och försöka dig på något annat." Det är klart, att tvivel uppstå — men varför bara hos medelmättan? Och hur våga döma vid en debut, om förf. går över eller under medelmättans streck? Det kan ju tänkas en utveckling — ingen lär ju födas mästare.

Men för att återgå till hyreshusen, finns det då inte trots medelmättan folk, som allra helst söka sig till dessa gammalmodiga hus vid trånga gator och med mörka portgångar? Även hederligt och praktigt folk med små anspråk på livet, sinne för stadslivets fördelar, för just denna gata och detta hyreshus? Och kan det inte likaledes tänkas, att det finns praktiga och hederliga människor, som ha intresse eller lust att ibland läsa även medelmättornas blygsamma verk? Ingen av oss är ständigt upplagd endast för de stora andarna. Och består icke världen mest ändå av medelmättor-författare såväl som läsare?

Det var detta jag ville ha sagt den gången men inte fick över mina förstenade läppar. Och när du nu ligger ute i din hängmatta på ditt lantställe, som ditt medelmättiga hyreshus förskaffat dig, så försök att förstå, att det är för att du är sådan du är, som jag inte kan låta kvarbliva i din förstockelse utan att försöka omvända dig. Du vet, att jag värderar dig för dina förträffliga egenskaper, men just för dessa förträffligheters skull är du farlig som villolärlarinna. Du åtnjuter allmän aktning och har en stor vänskrets. Varje människa har emellertid sin begränsning, och jag har nu funnit din. Men det är fara värt, att även denna din begränsning av dina vänner skall räknas som en din förtjänst. För att om möjligt omändra dig och öppna ditt hjärta och din pung för de böcker du verkligen vill läsa är detta brev skrivet av din dig eljest mycket förbundna Britt-Marie.

Studentskan och studentmössan.

Vad jag glädde mig när jag läste "En blivande studentskas" inlägg. Just så tänkte jag hela tiden då diskussionen i denna sak pågick, nämligen att den vita mössan borde vara som den är och inte på något sätt ändras.

Ebon.

En prisfråga till vår ortskunniga läsekrets.

Vi föreslå nu våra läsare att gräva i sina minnens djup efter liknande ovanliga och kuriösa namn och sända skörden till Idun. Vi presentera insändaren av de tre bästa samlingarna det utomordentligt vackra praktverket Svenska kvinnan genom seklen med tio helsides reproduktioner i trefärgstryck efter Carl Larssons originaltavlor samt därtill text av skönlitterären själv. Tävlingsvar märkta »Ortsnamn» insändas före den 1 augusti.

Tomtens Bakpulver

s.k. jästmjöl

U N G D O M S M I N N E N

(Forts. fr. föreg. nr.)

Kyrkans silver var knyckt av stortjuven Lassemaja och spårlöst försvunnet, det lär varit ståtliga pjäser, skänker av stormän på 1600-talet. Man säger att bemålde förnämlige mästertjuv skulle gömt silvret i en hage benämnd Stosvedjan, där nog en och annan ännu går och letar efter det.

Hur sågo nu de människor ut, som levde i denna miljö?

Herrarnas klädsel, jag talar om min fars, var i allmänhet en livrock knäppt eller oknäppt, västen med uppstående krage, byxorna oftast med hällor, skjortan med höga halvmjuka fadermördare, som lågo mot kinden, en kring halsen flera varv virad halsduk av randigt bomullstyg eller svart sidensars eller ock av vit muslin, samt halvmjuka manschetter, alltid stövlar med skaft och lädergaloscher, när det var vått ute. Han bar ofta, när han åkte, en lång blå klädeskappa med en sammets- och en lång kappkrage, troligen hans uniformskappa från den tid då han var i engelsk krigstjänst. Om vintern vargskinns-päls eller tulubb, när han reste, och till promenad långa livpälsar fodrade med svart astrakan.

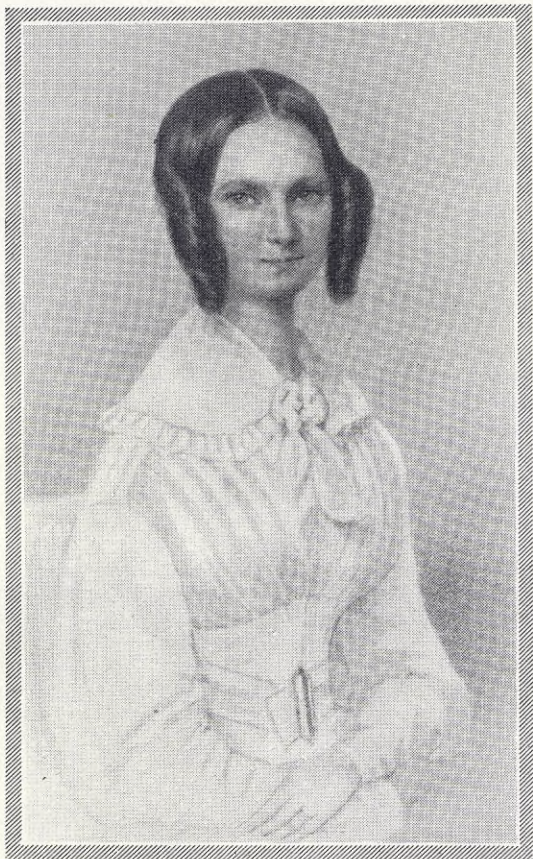
På landet gick han i höga av mästern Trané gjorda eleganta smorlädersstövlar, mjuka som tyg.

Till parad bar han adelsuniform, men enligt den tidens sed, då han varit sjöofficer gjord öppen med nedvikt krage och epåletter samt svart halsduk och officersportepée på värjan, som nu sitter på min ateljévägg tillsammans med riksrådet Olofs värja, min farfars hederssabel, min broders och min egen sabel.

I den dräkten var han en ovanligt prydlig företeelse med sina vackra smäckra ben och eleganta fötter.

En ståtlig, nu mera sällsynt typ var min fader. Rakryggad åt alla håll, vänlig, humoristisk förenade han med den store possessionatens pondus den hurtighet som tillhörde hans gamla yrke sjömannens.

Hans sabel från sjömanstiden som sitter på min vägg bredvid skrivbordet har sin lilla saga att tälja. På dess klinga synes ett halvrunn märke i eggen. Under min faders tjänstgöring på flottans station i Karlskrona tillhörde det vakthavande officeren att visitera fångarna i Ankarsmedjan. Åtföljd av några man av vakten och med dragen sabel kom han in



Min mor. Efter Maria Röhl.

Vår målarkonsts grand old man friherre Gustaf Cederström fortsätter här sina ungdomsminnen med en skildring av hur de som omgävo honom i hans tidiga år, sågo ut till det yttre, hur de tänkte och kände. Skildringen ger en klar och intressant inblick i en gången tids Sverige, sådant det levde i och kring ett fideikomisslott.

i det fängelse där en ytterst vild och farlig förbrytare var inspärrad, slagen i järn och handbojor. Denne satt uppkruken i en fönsterglugg varifrån han störtade sig ner mot min far med en dragen kniv emellan de fängslade händerna. Min fader kastade kull honom med ett kraftigt sabelhugg mot halsjärnet, varav märket ännu synes på klingan. Sabelkopplet som sitter på sabeln är av engelsk modell och talar

om den tid han tjänstgjorde i engelska marinen. Som utlänning fick han ej behålla sin grad som officer utan blev »mate» och gjorde i den egenskapen långa sjöfärder på engelska fartyg där ännu Nelsonska traditioner härskade och många av Nelsons kamrater ännu förde befäl. Dessa skildrade han som stora original och ytterst frivågande och djärva män som satte Englands flagga över hela världens samlade makt.

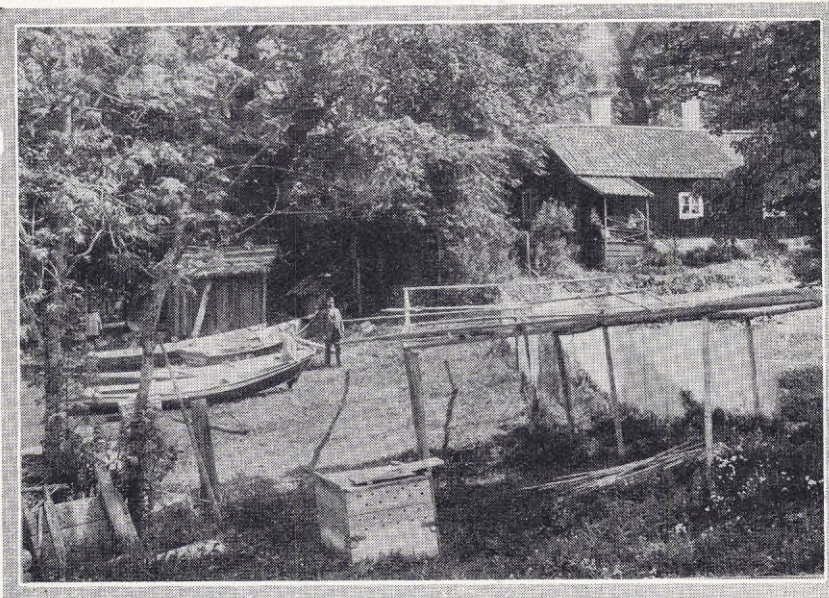
Så inlöpte en gång det skepp på vilket min far tjänstgjorde i Lissabons hamn utan att på vanligt sätt salutera Portugals flagga. Då kommandanten fordrade honnör besvarade kaptenen det genom att, liggande under fästningens kanoner, hissa stridsflagg och göra klart skepp till aktion, som dock uteblev.

Med en spillra från Trafalgar, en ytterst sönderskjuten fregattkapten seglade han en tid. Då det var dåligt väder och blesstyrna värkte sökte denne lindra sina plågor genom att segla som en självspilling. Ju värre det blåste, dess mer segel satte han till så att rånockarne doppade. En av hans forna kaptener återsåg min far här i Stockholm under ryska kriget på sitt chefsskepp Duke of Wellington, den dåvarande general-amiralen lord Napier. Även en jämnårig f. d. kamrat, kapten Hathon kom på besök till Krusenberg på 50-talet. I min faders dagbok skildras bland annat den engelska expeditionen mot Brasilien.

Min moder bar lång klänning, till parad uringad med några volanger samt livet i en spets utanpå ett hårt snörliv med planschetter av stål och massor av fiskben. Jag som ganska tidigt börjat känna till kvinnokroppens rätta förhållanden, tillät mig framhålla skadligheten av dessa pansarbelädnader, men fick till svar: »det förstår du ej, min gosse» och det vågade jag ej motsäga. Hon själv var ju måttligt snörd, men jag minnes damer med midjan lika liljans stängel, som Tegnér skrev om min mormor: Smärtare kan intet ges, sade liljan, än min stängel, se, då formade en ängel hastigt växten av Therése, men hårda att ta i som järn, och jag fasthåller fortfarande min åsikt. Under kjolen bars massor av stärkta underkjolar, vid högtidligare tillfällen i



Informatorn dresserar.



Fiskarstugan.

ÅREGÅRDEN

Hotell i herrgårdsstil, c:a 400 m. ö. h.
Öppet hela året.

Charmant badavdelning med
olika medicinska bad.

ÅRE

Viloplatsen par préférence. Läkare året om.

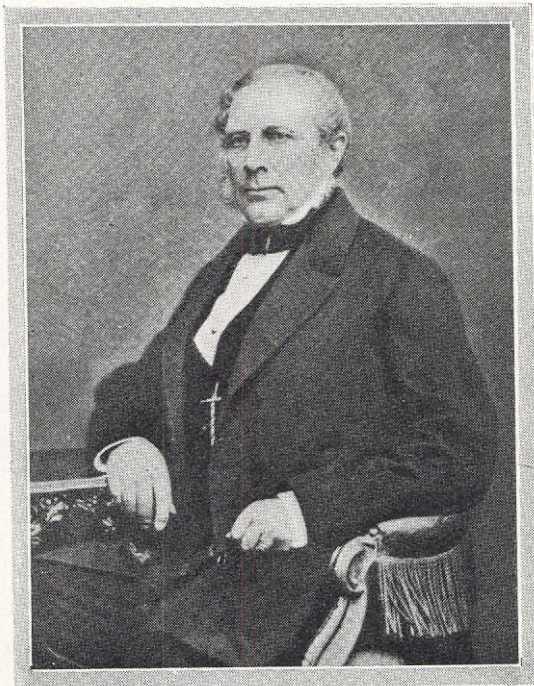
Direktion: ROSENBADS RESTAURANT A.-B., Stockholm - Tel. 75 19

FJÄLLGÅRDEN

Högfjällshotellet i Åre, c:a 600 m. ö. h.

Pensionspris 7.50 à 9 Kr.

A V G U S T A F C E D E R S T R Ö M

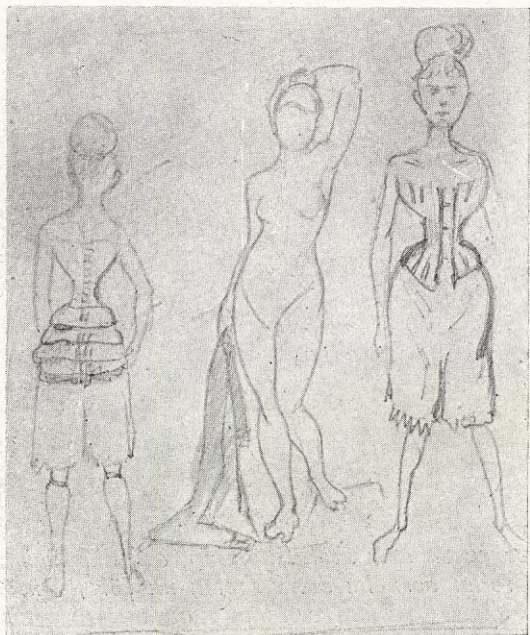


Friherre C. E. Cederström. Herre till Krusenberg.

oändlighet, ända tills krinolinerna kom som en förlössare för de arma tvätterskorna, som hade att stärka allt detta elände. Därtill strumpeband knutna »horrendum refero» under knäet. Hennes strumpor voro i allmänhet ytterst fina av silke eller bomull, genombrutna även om vintern, samt därtill låga skor som med långa band bundos om smalbenet. I vardagslag bars ofta släta vita kragar och manschetter.

Håret var ordnat med lockar, två par längre till parad, men ett par mera tjocka i vardagslag. För att hålla dem i styr, begagnades quittenvatten, med vilket de liksom limmades hop över lockpinnar.

Benan ytterst skarpa och fin även den hållen i tukt av quittenvattnet. Riktigt noggranna damer påstås hava räknat hårstråna på båda sidor om benan. Ibland bars mössor och negligéer. Till stor parad bar hon det vackra fideikommissmycket, broschen med den stora ametisten skänkt till Excellensen Stedingks maka av Gustav IV Adolf vid hennes bröl-



Snörlivet, teckning av G. C—m.

lop samt sin härliga diamanttriviére eller de pärlor min dotter ärvt.

Kapporna voro på vintern fodrade med gråverk. Muffarna voro av mård eller sobel.

»Flickorna» min halvsyster Charlotte och min kusin Theresine sedan friherrinnan Sten Leijonhufvud, som jämte sina bröder Rudolf och Edvard efter faderns död levde i vårt hem hade ibland även långa lockar, men i allmänhet en slags rulader på båda sidor om ansiktet, alltid med den stränga benan, men rullade på ett slags kuddar av hår eller tagel, vad det nu var, ganska stelt och oskönt.

De buro långa, vida kjolar samt massor av underkjolar, även det stelt och fult, samt små tröjor eller Garibaldiliv, små hattar och löjligt små parasoller. Till parad uringade liv med bert och snibb nedtill, öppna skor och strumpeband på det förskräckliga stället.

Nej, då hava vi gått framåt.

Vi pojkar buro jackor med hårdstärkt vit krage och långbyxor. Tidigare en slags blusar med läderskärp och silverspännen. Stundom skinnkodda byxor, och sådana av mollskinn samt kappa med kapuschong.

När man gick och läste fick man frack.

Livrét för kusk och betjänt var grönt med förgyllda vapenknappar, ytterplaggen av mastickfärgat hårt engelskt kläde.

Så sågo ungefär de människor ut, som levde på Krusenberg till det yttre. Men huru såg det ut inom dem, torde man fråga.

Läggningsen var nog den tiden religiös och konungslig, ej allenast bland de högre stånden utan även bland de breda lagren.

Äratals angrepp och förhånanden ha ju nu allt mer trubbat av denna läggning. I det religiösa kännandet har nog en stor förändring ägt rum delvis till följd av att folket ej känt sitt religiösa behov fullt tillfredsställt av bänknyckelreligionen, som utövas endast under ett par timmar i veckan, utan börjat grubbla och söka förklara själv. Prästerna hava i stort sett låtit initiativet gå sig ur händerna och försummat ett utmärkt tillfälle att taga ledningen av denna andliga väckelse. Denna har fått övergå i frikyrkornas och sekternas händer. Så uppstod, som jag redan påpekat, massor av sekter i nejden.

Men i botten är kärleken till den gamla kyrkan liksom till Svea Drotten nog stark, trots fritänkare och tillkommande bolsjeviker. Det gäller blott att ej släppa taget.

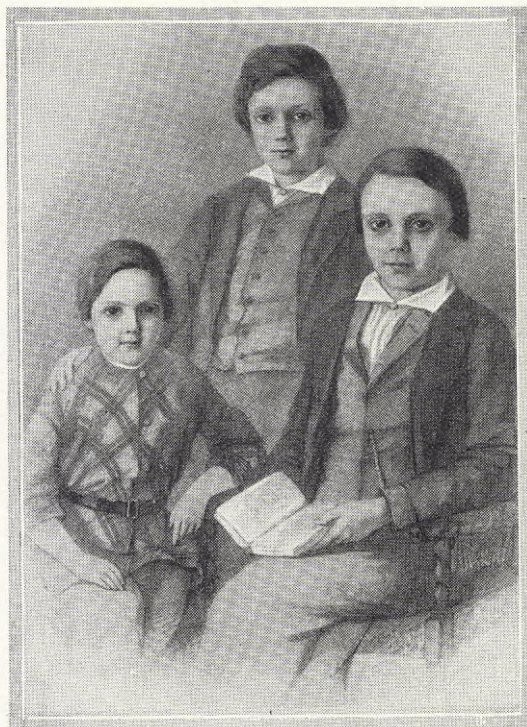
Vördnaden för konungen var stark. Jag vill ej endast tala om på herrgårdarna, utan ute bland allmogen. »Gå till kungs», hette det, och på den makten trodde folket.

Ett utslag av konungens faderliga ställning till sitt folk, var plägseden, att konungen duade sina undersåtar.

I min barndom talade man om »salig kungen» Carl Johan, som till och med titulades »högtsalig». För konungen, var helst han visade sig gjordes halt och front, och det skulle nog göras ännu, om man någonsin fick tillfälle se konungen, som nu fördold för världens ögon hastigt rullar förbi i sin bil.

Circenses begärde romarne och det vilja även vi hava, festivitas hos maktens representant fordra vi nog ännu och betala gärna vad det kostar.

Den som tror att folk älskar enkelhet och



»Smäbaronerna» Emanuel, Gustaf och Carl. Teckning av Henriette Warberg.

likhet med oss andra hos konungen, känner ej människans sinne i botten, minst svenskarne, som i alla tider varit festligt anlagda.

Den styrka, som låg i den uppfattning, som i min ungdom var rådande vad kyrka och konung angick, får ej av slapphet ödslas bort.

Ur kulturell synpunkt hade mitt hem mycket att bjuda dels i konstväg ty där fanns en hel del goda porträtter ävensom andra målningar och alster av konstindustri dels fanns där ett rikhaltigt bibliotek och tillgång till utländska tidskrifter bland annat London, News och Punch, ur vilka man utan besvär lärde sig engelska språket. Vad nu språken beträffar talade och skrev min mor tyska, engelska, franska och litet italienska. Min far, som varit i engelsk tjänst talade utom franska, utmärkt engelska.

(Forts.).



Min halvsyster Charlotte som barn, miniatyr av Maria Röhl.

Putskräm D. B. C. för alla metaller

är marknadens förnämsta. Prova själv o. döm. Hos alla färghandlare.

Linoleumfernissa N:o 2350

med vårt firmanamn i kvalitet o. pris utan konkurrens. Erhålles hos alla färghandl.

Fabrikanter: DORCH, BÄCKSIN & C:os AKTIEBOLAG, Göteborg.

Fixeringsbild.



Lille Olle får syn på ett djur, som väcker hans högsta förskräckelse. Vad är det för ett djur och var är det? Svar märkt "Fixeringsbild inom en vecka från numrets datering.

Fixeringsbilden i n:r 26 har rätt lösts av Lisa Nyström, 11 år, Filipstad, Ingmar Kihlsten 9 år, Folkesta och Helga Knutsson, Strandgatan 38, Limhamn, vilkas brev först öppnats och som alltså erhålla var sitt bokpris.

Syster Vit och syster Gul.

Japansk saga.

En gång för länge sedan växte på en äng en vit och en gul krysanterum tätt bredvid varandra. Så hände det en dag, att en gammal trädgårdsmästare kom vandrande vägen fram förbi dem och hans ögon fångades av den gula blomman skönhet. Han sade till henne, att om hon ville följa honom, skulle han göra henne mycket skönare. Han skulle ge henne den utsökta föda och den allra vackraste dräkt.

Den gula blomman blev så förtjust vid den gamla mannens ord, att hon helt och hållet glömde sin vita blomstersyster. Hon samtyckte genast med stolhet till att bli tagen från ängen, där hon växte. Och så bar hon därifrån i den gamla trädgårdsmästarens armar och planterades i hans egen trädgård bland många andra blommor.

När syster Gul hade blivit bortburen av sin nya ägare, började den vita krysanterumblommen att bittert gråta. Hennes enkla, vita skrud hade blivit försmädd och föraktad. Men huru mycket detta än smärtade henne, kändes det dock bittrare att bli lämnad ensam kvar på det vida fältet. Aldrig mera skulle hon nu kunna tala med sin syster, som hon hade älskat så högt.

Den gula blomman växte upp och utvecklades i sin nya herres trädgård, så att hon blev skönare och praktfullare för varje dag. Ingen skulle numera ha känt igen den lilla enkla blomman från landet. Hennes blomblad hade blivit smala, långa och graciöst böjda och stängens dunkelgröna blad voro rena och välsköta. Men ibland gingo hennes tankar tillbaka till Syster Vit, som växte ensam på ängen och hon undrade, hur den lilla övergivna blomman kunde få de långa, ensliga timmarna att gå.

En dag kom hövdingen från byn på besök till den gamla trädgårdsmästaren. Hans ärende var, att anskaffa en utsökt, fin krysanterumblomma.

"Icke en sådan där stor och praktfull, med många blomblad", sade han till trädgårdsmästaren, "utan en fullkomligt vit, enkel med inte mera än 16 blad."

"Ty", fortsatte han, "den blomman bild skall tjäna såsom sköldmärke åt min höga herre."

Den gamla mannen förde då sin gäst, hövdingen från byn, fram till Syster Gul.

Men blomman behagade hövdingen icke, och i det han tackade trädgårdsmästaren för hans besvär bjöd han honom farväl.

På hemvägen gick han över ängen där Syster

Från Flugköping.



Hurra, pojkar! Vår söndagsmiddag! Nu ska vi fästa i det gröna!

Vit växte. Han stannade och betraktade henne och varseblev då, att hon grät. Hon berättade för honom sin sorgliga historia och sade, att hon kände sig mycket ensam och övergiven. När hon slutat sin vemodsfulla saga, talade hövdingen från byn om för henne, att han hade sett Syster Gul.

"Men", tillade han, "jag tyckte inte, att hon var hälften så vacker som du i din vita skrud."

Vid dessa uppmuntrande ord torkade Syster Vit bort tårarna från sina små blomsterögon. Och av glädje hoppade hon till så häftigt, att hon var nära att bryta sin spröda stängel, när den vänlige mannen sade, att det just var hennes enkla, vita blomma, som han önskade till mönsterbild för sin herres vapensköld.

Några ögonblick därefter satt Syster Vit lycklig

och säll i hövdingens palankin och lät sig bäras bort från ängen, där hon stått så ensam.

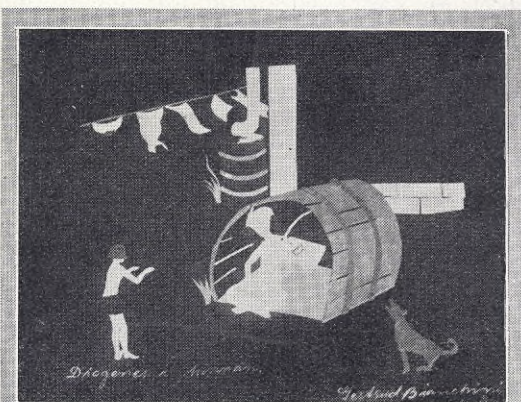
När de slutligen nådde furstens palats, mottogs hon med jubel. Alla berömde henne och sade, att hon var den skönaste och fullkomligaste blomman de någonsin sett. Ryktbara konstnärer kommo från nära och fjärran. De betraktade henne med beundran och målade hennes bild. Hon såg sitt vita, fagra ansikte återgivit på alla de dyrbara klenoder, som fursten ägde. Hon såg sig avbildad på daimions rustning i glänsande guldfärg, på hans kostbara lackarbeten, på hans kläddräkter, hans draperier, hans kuddar. Och blickade hon sig omkring i slottets gemak varseblev hon sitt väna anlete skulpterat på dess panel av trä. Hon såg sig målad på siden, flytande på vattnet av en virvlande ström. På alla möjliga, vackra och egendomliga sätt blev hennes bild återgiven. Och alla, som sågo henne, kommo överens om, att den vita krysanterumblommen med de 16 blombladen var det allra vackraste sköldmärke, som någonsin funnits i Japan.

Under det att Syster Vits strålande ansikte för alltid kommer att leva kvar såsom den höga daimiosläktens familjevapen och aldrig kommer att glömmas, gick Syster Gul ett sorgligt öde till mötes.

Hon hade blott levat och blomstrat för sig själv och insugit de besökandes beundran och beröm lika ivrigt som hon insugit daggen, som samlades på hennes fina, böjda blomblad. En dag blevo hennes lemmar plötsligt så stela och livlösa. Hennes livskraft började svika. Det en gång så stolta huvudet föll ned mot stängels blad. Och när den gamla trädgårdsmästaren fann henne i detta halvt förvissnade tillstånd, tog han och ryckte upp henne och kastade henne på sophögen, där hon helt och hållet blev förgäten.

IDA TROTZIG.

Roliga barnritningar i skolasalen.



Vid den stora skolkongressen i Stockholm hölls också en stor skolutställning, och där fick man bl. a. i tecknings- och slöjdsalarna se, hur roligt barn ha det i skolan nu för tiden. Här ovan två lustiga stycken, som åstadkommits genom ritning och klipp av 15-16 års flickor. T. h. träfigurer, gjorda av rektor Ells elever i seminariet i Växjö.



Varför inte spara 6 ÖRE då Ni dricker Bordsvatten.

Vårt vatten kostar 20 öre pr fl. mot konkurrenternas, som kostar 26 öre, och ändå består vårt vatten av samma beståndsdelar.

A.-B. Apotekarnes Förenade Vattenfabriker - Göteborg

BLIR ELEGANT KEMISKT TVÄTTAD ELLER FÄRGAD HOS KLÄNNING ÖRGRYTE KEMISKA GÖTEBORG



IDUN S PORTRÄTTGALLERI



CAROLINA ÖRTEGREN.
F. Bergfalk, Sthlm. Anka efter grosshandlare Carl Örtegren.
90 år den 4 juli.



AUGUSTA FORSSLUND.
F. Öhman, Kopparberg. Anka efter grossh. C. F. Forsslund. Mor till skalden Karl-Erik Forsslund.
85 år den 7 juli.



EMMY FELLENIUS.
F. Engelmark, Sthlm. Anka efter kontraktsprosten H. G. Fellenius.
80 år den 14 juli.



MARIA HELLSTRÖM.
F. Klingspor, Sthlm. Maka till professor Thure Hellström.
60 år den 12 juli.



EBBA GRAUERS.
F. Ekelund, Göteborg. Maka till rektorn för Chalmers tekniska institut, professor Hugo Grauers.
50 år den 3 juli.



ANNA BERGSTRÖM.
F. Rendahl, Arboga. Maka till läroverksadjunkten C. A. Bergström.
50 år den 11 juli.



AUGUSTA CAVALLIN.
F. Brandt, Växjö. Maka till lektorn, fil. d.:r C. P. C. Cavallin.
50 år den 11 juli.



SELMA STENSTRÖM.
F. Pettersson, Härnösand. Maka till landshövdingen K. J. Stenström.
50 år den 11 juli.



RUTH HELGESSON.
F. Magni, Stehag. Maka till kyrkoherde Anders Helgesson.
50 år den 15 juli.



ANNA BENNICH.
F. Lilliesköld, Sthlm. Anka efter disponenten, v. häradshövding Gustaf Bennich.
50 år den 15 juli.



ELLEN HOLLINGWORTH.
F. Vult von Steijern, Norrköping. Maka till expeditionsförest. vid S. J., A. H. A. Hollingworth.
50 år den 16 juli.



EMILIA BROOMÉ.
Vid Stockholms stadsfullmäktiges senaste sammanträde har fru Broomé avsagt sig stadsfullmäktigeuppdraget, som hon innehaft sedan 1911.



SOFIE CLEMENTEOFF †.
Fröken, Luleå. Dotter till kapt. G. F. Clementeoff o. hans maka f. Dahl. F. posttjänsteman.
* 1838, † den 11 juni.



FREDRIQUE SUNDELIN †.
F. Björkman, Enköping. Anka efter läroverksläraren E. Th. Sundelin.
* 1837, † den 24 juni.



AUGUSTA GEIJER †.
F. Andersson, Malmö. Anka efter v. häradshövdingen Adolf Geijer, Kristinehamn.
* 1846, † den 24 juni.



HEDVIG HERNMARCK †.
Fröken, Sthlm. Dotter till fabrikören R. G. Hernmarck och hans maka f. Nisser.
* 1848, † den 29 juni.



AUGUSTA EGNELL †.
Fröken, Vadstena. F. förest. för Moberg-Eggerska flickskolan, Norrköping.
* 1853, † den 9 juni.



MINA HAMMARBERG †.
F. Evers, Stockholm. Anka efter grosshandlare James Hammarberg, Göteborg.
* 1853, † den 21 juni.



HILDA SOFIA JONSON †.
Fru, Jönköping. Anka efter grosshandlaren Herman Jonson.
* 1856, † den 21 juni.



MAJ VALENTIN †.
Fröken, dotter till framl. professor Karl Valentin och hans maka f. Johanson.
* 1904, † i Berlin den 20 juni.

275,000 hushåll

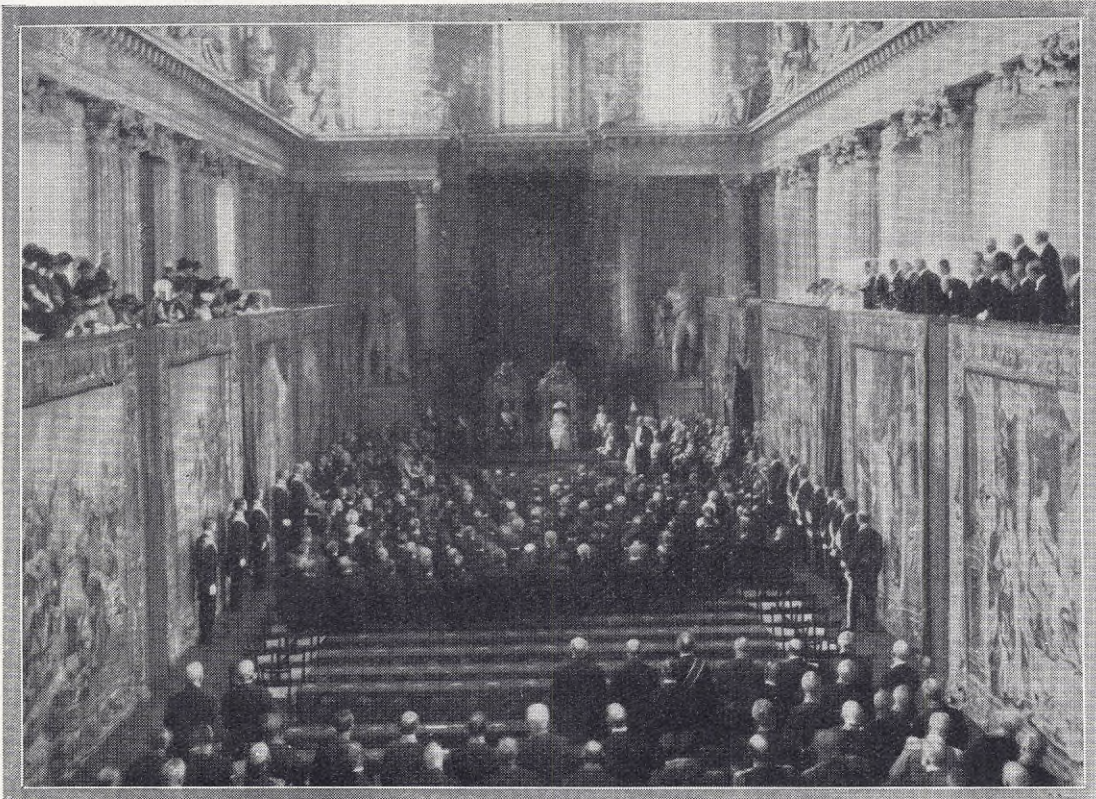
motsvarande $\frac{1}{6}$ av Sveriges befolkning, köpa nu sina behov av livsmedel, skor, manufaktur, husgeråd m. m. i de kooperativa föreningarna, vilkas hela överskott (för 1923 över 8 millioner kr.) tillfaller medlemmarna, d. v. s. konsumenterna.

"POSTGENERALS KOR" FRÅN NYA ZEE-

PÅ STOCKHOLMSBESÖK BERÄTTA OM HEMLIVET I SINA FJÄRRAN



Upp till: Det var en ståtlig och intressant procession av deltagare, som vid världspostkongressens öppnande drog från riksdagshuset till slottet. Mot de svarta europeiska dräkterna avstucko, såsom synes på bilden, bl. a. etiopiernas (t. v.) och hinduernas vita kostymer. — T. h.: Kongressen öppnas högtidligen i rikssalen, i närvaro av konungen och drottningen. (Foto Almberg & Preinitz.)



KANADENSISKE POSTGENERALENS fru, Mrs Coolican, är förtjust över att vara i ett kyligt land och bär en klänning, som hon inte skulle kunna drömma om att använda i sitt eget land i juli. Vad som utom kylan tjuvat henne är fallet »Brudslöjan» i Trollhättan och — våra blanka, prydliga telefoner.

— »Det är visst hos er som hos oss att telefonen håller på att ta loven av frimärket», säger hon. »Ack ja, hur mycket lättvindigare och händigare att ringa och språka med en vän än att skriva — det är också ett mycket populärt bruk i Kanada, särskilt om kvällarna när 'den billiga tiden' inträtt.»

»Men 'Special delivery' — märket med den framrusande cyklisten på — som ger svar om några timmar, är väl ändå en praktisk inrättning? Och det brukas väl i Kanada som över hela Amerika?»

Mrs Coolican nickar: — »visst, men det användes i Kanada inte så mycket, just för telefonens skull. Betänk, att så gott som varje familj har telefon, den kostar heller inte mer än 35 dollars om året.»

Den kanadensiska frun finner sig också märkvärdigt hemvan här. »Det verkade inte alls som ett främmande land när jag landsteg i Göteborg», menar hon. »Och vägen upp till Stockholm... riktigt likt Kanada, vet ni. Terrängen och träden och vattendragen. Och här i Stockholm förstärkes intrycket. Jag vill inte säga att Stockholm är precis Ottawa, vår huvudstad, och ni förläte mig väl inte om jag sade, att Ottawa är lika vacker? Men de påminna mycket om varandra fast ni har högre bostadshus, — och ingen prärie runt omkring.»

Och efter en hänförd skildring av präriens alla behag tar Mrs Coolican ett brått adjö — hon ska till Nordiska Kompaniet och köpa »svenska varor»!

Nya Zeelands infödda som umgängesvänner.

En av de nyzeeländska postmännen, Mr Markman, har en fru, hos vilken europa-besöket, hennes första, utlöst en stark käns-

Världens mest allomfattande internationella sammanslutning har i dessa dagar samlats i Sveriges huvudstad till postens världsriksdag. Ett 70-tal länder äro representerade, och tack vare de exotiska deltagarna får Stockholm under de närmaste veckorna ett på dessa breddgrader mera ovanligt, mörkhyat inslag. Flera av de utländska deltagarna ha sina fruar med sig. Här nedan ge några av dessa damer Idun bilder från sina avlägsna hemland och intryck från den för dem nya stad, de kommit att gästa.

la för — hennes eget land. När jag frågar om Europa, så svarar hon, att Nya Zeeland är förtjusande, »men jag behövde komma över havet för att riktigt märka det», upplyser hon leende. »Vi har allt som hjärtat begär ute hos oss: ett härligt, mildt klimat, höjder och dalar, vatten och skog. Till och med björkar ha vi fört in och de trivs gott. Varma källor — varsågod, och jordbävningar för den som tycker om sådana. Ty dem brukar främlingar motse med spänning: »jag hoppas det hinner bli någon innan jag reser», önskar många. Men har de väl hugnats med en eller två, vill de vanligen inte ha fler. Trots att det i regel inte är några farligare skakningar.

Stockholm — ja, naturligtvis är det en bedårande vacker stad — och blåsten är jag van vid från Zeeland... För övrigt har ni förunderligt intelligenta butiksflickor. Jag behöver bara stryka med handen från axeln till midjan för att de ska förstå att jag vill ha en schal!

Det är dessutom, för omväxlings skull, trevligt med en stad, som inte består av bungalows. Det är ju vad vi bor i på våra öar. Men vet ni, vad som frapperat mig på min resa? Att ni har ladugårdar till korna. Det föll mig aldrig in, innan jag kom utanför hemön, att det kunde vara brukligt att stänga in boskapen; hos

oss går den ute året om och jag trodde det var så överallt. Tänk att behöva stänga in djuren och så besväret med ladugårdens rengöring — vad våra farmare har det idealiskt!»

Mrs Markman är bosatt i Nya Zeelands huvudstad Wellington, och vi passa på att fråga om hon har idel rasfränder i sitt umgänge där, eller om hon stiftat bekantskap med några infödda, »maoris».

»Ja visst, och det är ett präktigt, vaket folk. Fast det bara är ett 60-tal år sedan de nåddes av civilisationen tror jag jag kan säga att de närapå stå på nivå med oss. De komma in över allt, bli tjänstemän, kontorsfolk, advokater. De äro intelligenta och pålitliga och ses därför inte heller över axeln som negrerna i Amerika. Min man och jag umgås med en maorifamilj, och jag kan resonnera med den lilla maorifruen precis som med en vit väninna. Men ganska lustigt är, att en sådan liten maoridam rätt som det är kan gripas av avsky för det civiliserade liv hon för och längtan till det primitiva — och då flyr hon, försvinner för en tid till sina stamförvanter i »the pass», det område, där de gamla av stammen bo.»

Herrskapet Markman skall under sin 2 månaders vistelse här göra en avstickare norrut och återvänder så över Paris till sitt kära Wellington, som är så modärnt, att det t. o. m. har automattelefoner nästan i vartenda hus!

MIGGS.

En ung serbiska, som studerar juridik och odlar rosor.

Två serbiskor, som med slavisk älsklighet förena fransk världsvana och elegans äro Madame och Mademoiselle Dimitrievitch, den serbiske generalpostdirektörens maka och dotter.

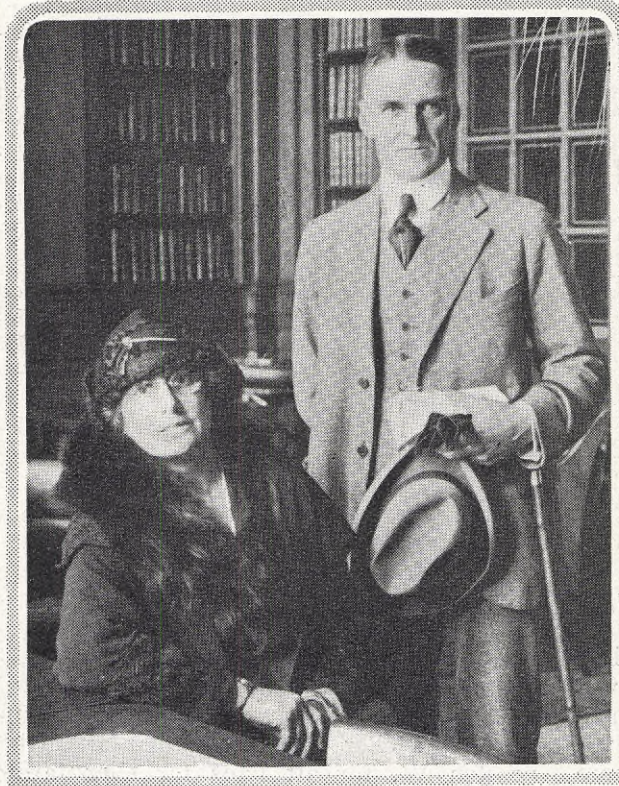
Mademoiselle, som själv studerat juridik i Paris och konsthistoria i Rom — hon talar italienska lika flytande som franska — berättar livligt och glatt om de unga serbiskornas ställning och intressen.

»Efter kriget har utvecklingen gått fort,

(Forts. sid. 694.)

LAND OCH SUDAN, KUBA OCH CANADA

LÄNDER, BLAND INFÖDINGAR OCH SVENSKA TELEFONAPPARATER.



Canadas generalpostdirektör P. T. Coolican har liksom många andra av kongressens "spetsar" tagit sin fru med till den stora postkongressen i Stockholm.



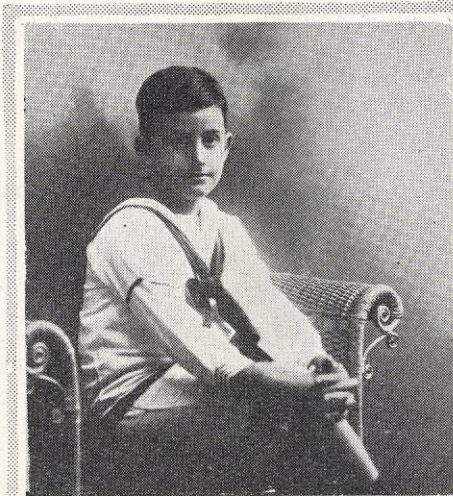
Fru Markman har med sin make kommit ända från Nya Zeeland, som han representerar på kongressen.



Sudan har sänt mr Vynne och hans älskärda fru. (Foto Holmén.)



Fröken Dimitrievitch är en charmant ung serbiska, som åtföljer sin far, serbiske generalpostdirektören, och sin mor till kongressen. De vackra broderierna, hon bär på fotot, äro förnäm serbisk hemslöjd.



Madame Caravaillo Miyares, som med sina tre barn (se fotografierna t. v.) åtföljt sin man på den långa resan från Kuba till Stockholm, finner vårt land och vår huvudstad mycket vackert men ohyggligt kallt.

I ETT GAMMALT PRÄSTHEM

NÅGRA MINNESANTECKNINGAR AV DEN 90-ÅRIGA FRIHERRINNAN ANNA VON ROSEN.

Den 14 juli fyller friherrinnan Anna von Rosen, född Barnekow, 90 år. Den höga åldern till trots är den gamla damen underbart livlig och spänstig till själskrafterna och roar sig med att på gamla dagar skriva ner sina minnen från längst förflutna tider. För överrigt är friherrinnan v. Rosen en sällsynt sympatisk personlighet. Det är, skriver en hennes väninna, just storheten i hennes karaktär, att var och en som med henne knutit minne och band äger sedan för alltid liksom barnarätt till hennes varma hjärta och hemorts-



Friherrinnan Anna von Rosen f. Barnekow.

ANSÅS PRÄSTGÅRD VAR ETT RIKTIGT mönster för vad en sådan kan och bör vara för församlingen, under den tid av 31 år, som detta pastorat innehades av prosten Nils Petter Westerström. Pastoralet var stort och därtill hörde annexförsamlingen Strövelstorp. Uti prästgården möttes så väl hög som låg av samma hjärtliga välvilja och vänlighet, där fanns trevnad och glädje, där fanns råd för den bekymrade, där fanns deltagande och tröst för all sorg.

Jag hörde den tiden, att prosten var två år yngre än min far, men de voro födda på samma datum, ergo var han född den 2 dec. 1783. Han var rektor i Karlskrona då han 1822 fick Ansås församling, och några år därefter blev han kontraktsprost. Året innan han fick Ansås, gifte han sig med sin företrädares, prostens Petterssons dotter; detta var ju efter den tidens åsikter ett sätt att konservera pastorat, också hade prosten Pettersson varit gift med sin företrädares, prostens Jacob Qvensels, dotter. Nu bedöma vi det anorlunda, men säkert är, att det hade sina stora fördelar. Prästerna kommo icke som nu såsom främlingar till den församling som de skulle sköta och vårda. Prost-

nan hade ju vuxit upp ibland dem, hon kände dem alla ifrån barndomen och vad som ej var mindre viktigt: de kände henne och hade tillit till henne. Hjärtegod var hon. Jag minns ett tillfälle då en torpare hade sålt sin enda ko. Han var inkallad till prosten, som tillrättavisade honom för detta och sade honom, att han och hustrun skulle hava arbetat mera och påvisade, huru detta kunnat ske. Under tiden gick prostinnan ned i deras stora ladugård och valde ut en ko, som hon tyckte att de kunde undvara, och när torparen gick ut helt ångerfull efter prästens förmaningar, gav prostinnan honom en ko att leda hem till hustru och barn. Jag tror inte, att prosten var missnöjd med hennes sätt att hjälpa.

Prosten var en utmärkt predikant, hans predikningar talade till både förstånd och hjärta. Därför samlades gärna alla i för-

rätt till det blomsterrika gamla hemmet Helgeslätt vid Bomsjöns strand (i Östergötland). En ståtlig karaktär är hon, gammaldags och rakryggad, sund i sin livsåskådning, sprudlande glad till sitt lynne, varm i sin religion. Trogen har hon varit sin uppgift och i hemmets värld har den strålat ljus och klar, ledande, uppfostrande, hjälpare, tröstande och glädjebringande.

Idun är här i tillfälle att meddela några av friherrinnan v. Roséns anteckningar som häröra från Ansås prästgård i Skåne, den landsända där hon är född.

samlingen uti kyrkan att höra honom; därtill var han kunskapsrik och bildad.

Prosten sökte även att befordra sina församlingsbors ekonomiska välförstånd genom att hjälpa dem, då några hemman vid arvs-skifte eller annars såldes ifrån de större egendomarne. Det fanns varken hypoteks- eller privatbanker på den tiden, men prosten lånade själv penningar och förskotterade även till köparne av sådana gårdar, och mången nuvarande hemmansägare i Ansås eller Strövelstorp har att tacka prosten W. för att hans far eller farfar kunde med prostens hjälp köpa det hem han har. Prostens minne lever därför väl signat än i dag.

Jag vet ej om det var för att skaffa penningar att därmed hjälpa andra eller om det var för att hjälpa sin sväger Rundström vilken med sin hustru Gustava under flera år bodde i Ansås (hon var syster till prostinnan) som prosten i Ansås inrättade en pension för 8 à 10 gossar. Ibland voro de nog flera, som där fingo sin undervisning. Rundström hade nog den mesta undervisningen på sin del. Han titulerades magister, men om han var det, vet jag ej, han blev sedan präst och kyrkoherde.

(Forts. sid. 696.)

(Forts. fr. sid. 692.)

säger hon,» och även om allmänna opinionen i regel är lite avog mot kvinnlig rösträtt, finnas många, som arbeta för den. De unga flickorna studera vid gymnasier och universitet, eller ägna sig åt konst, skulptur och målning särskilt.

Franska är av de utländska vårt huvudspråk, och modärn fransk litteratur — Anatole France, Maupassant och Maurice Barres — är mycket läst; alltså är inte Dumas' Kameliadamen den enda franska bok de serbiska damerna känna till, som man maliciöst brukade säga för några årtionden sedan, försäkrar mlle Dimitrievitch leende.

I flickskolorna har man svensk gymnastik, och även undervisning i plastisk dans är obligatorisk — alla slaviska folk ha ju rytmen i blodet.

I så gott som alla kretsar i vårt demokratiska land visar man livligt intresse för allt slags intellektuellt arbete, och de unga flickor, som vilja ägna sig åt sådant, mötas överallt av aktning och förståelse. Den unga serbiskan kan ägna sig åt snart sagt vilket arbete som helst utan att därigenom på något sätt skada sin sociala ställning — detta i motsats till andra slaviska och även latinska länder.

Men lyckligtvis hålla vi ändå på våra gamla seder, och särskilt glada äro vi åt vår slöjd och vår vävkonst, tillägger Madame Dimitrievitch, medan hennes dotter visar en vacker vit blus med handgjort serbiskt broderi — som vi här fotograferat henne i.

Utom sina intellektuella intressen är hon också hemma i trädgårdsskötsel, denna unga serbiska, som med kvinnlig charme förenar så mycken andlig vitalitet. Och inte utan berättigad stolthet berättar hennes far, att hon är hans enda hjälprede i deras stora trädgårdsanläggning, där antalet olika rosenarter uppgår till inte mindre än 300.

Svensk telefon som leksak för Sudans svarta.

I Khartum, där min man är poststyrelsens chef för Sudandistriktet, äro vi verkligen bra långt borta från the merry old England och för övrigt från hela Europa, säger Mrs Vynne, i det hon ger en liten skildring av sitt liv därute.

Cheferna för de stora verken äro naturligtvis engelsmän men alla souschefer och övriga tjänstemän, särskilt postverkets, börja mer och mer rekryteras av till Sudan inflyttade unga egypter. De utbildas vid Gordon college, där traditionerna från Ox-

ford och Cambridge uppehållas — alla lärare äro utbildade där, men man föredrager alltid vid tillsättningen av en plats de duktigaste sportmännen med tanke på den stora fostrande uppgift engelsk sport överallt visat sig fylla.

Vad vi göra för de infödda kvinnorna?

Ja, det är lite svårt att säga, för vi komma ju så ytterst sällan i kontakt med dem. Till missionsskolorna komma de inte gärna, då ha engelska sjukhusen haft mera framgång. De stå öppna för alla infödda. Och dit komma de, fulla av skräck för operationsknivar och mystisk medicin, men när de efter några dagar känna sig bättre av behandlingen, är deras tacksamhet rörande.

Mycket roade äro de av telefon — i ha ju överallt edra L. M. Erikssonapparater — de äro jämte tändstickor de svenska varor vi bäst känna till, inskjuter mr Vynnes i det han demonsterar en karta över sitt väldiga distrikt.

Kunna vi alltså inte göra så mycket för den sudanska kvinnan så äro de unga egyptiska flickorna så mycket gladare att få besöka den skola, som miss Evans upprättat och där bland annat svensk gymnastik står på dagordningen.

FLEUR.

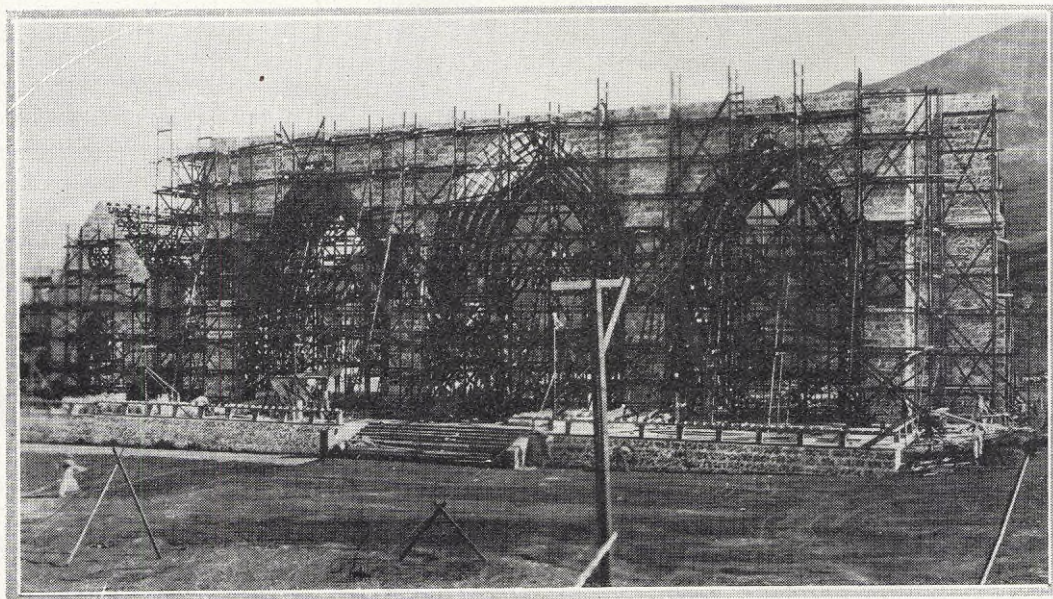


EKSTRÖMS VANILINSOCKER



VÄRLDENS VÄLDIGASTE FILMDEKORATION

1400-TALETS PARIS REKONSTRUERAT FÖR "RINGAREN
I NOTRE DAME".



Notre Dames fasad under uppbyggnad.

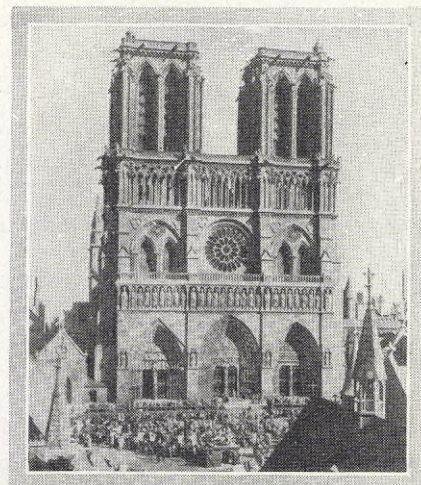
Har ni läst Victor Hugos fantasifulla, fängslande roman "Ringaren i Notre Dame" — eller "Notre Dame", som den också kallats? Kanske inte, men i så fall borde ni göra det. Hundratusenden ha fångslats av dess underbara stämning och gripits av det kärleksöde den skildrar. Ingenstädes har Victor Hugo åstadkommit en så suggererande stämning, som i dessa bilder från 1400-talets Paris. Inte att undra på, att den lockat teaterdirektörer och filmregissörer till bearbetningar för scenen och den vita duken. Det har verkligen varit en uppgift som få. Hittills kan man dock inte säga, att någon löst den tillfredsställande. Men när det stora amerikanska filmbolaget Universal beslöt sätta i scen den Victor Hugo'ska 1400-talsromanen, då visste man, att den skulle komma att gå in för uppgiften med all den amerikanska energi och alla de resurser detta väldiga företag har till sitt förfogande. När Carl Laemmle, Universals chef beslutat sig för en sak, så brukar han göra sitt yttersta för att genomföra den — man erinrar sig bara den märkliga filmen "Livets gyckelspel", som var förra säsongens avgjort största filmevenemang. Där hade man inte dragit sig för att rekonstruera hela Wiens Pratern för att få en film, som fullkomligt skulle ge den illusion, den åsyftade.

Var uppgiften stor i det fallet, så var den emellertid så mycket större i fråga om "Rin-

garen". Ty där gällde det att rekonstruera hela det gamla Paris. Universal tvekade emellertid inte. Det skickade över en hel stab av arkitekter, konstnärer och konsthistorici till Frankrike, och efter en månad lågo skisserna färdiga till Universal Citys 1400-talsstad. Om Katarina den stores Potemkin, som någon kallat "världens första filmregissör", skulle kommit till Universal City de veckor, när man höll på att bygga upp denna 1400-talsstad — i vilken en kopia i naturlig storlek av Notre Dame satte kronan på verket! — ja, då skulle han nog måst erkänna, att tiden gått oerhört framåt, sedan de dagar, då han målade sina historiskt ryktbara bondbyar på uppspänd papp vid Volgas stränder. De bilder, som illustrera dessa rader, ge en liten svag aning om det arbete som legat bakom denna film, där ofta tusentals skådespelare medarbetade.

Vi torde få tillfälle att återkomma till det märkliga filmverket, som utan tvivel blir en av nästa säsongens mest uppmärksammade, kanske den mest uppmärksammade av alla. För dagen vilja vi endast, sedan vi satts i tillfälle att se filmen, konstatera, att man här har att göra med ett filmverk av sådana mått, som man för visso inte möter var dag, och att Lon Chaney's prestation som ringaren måhända är den mest fascinerande som hittills mött den vita dukens publik.

FILM OCH FILMFOLK



Var tror ni att fotografien här ovan är tagen? Onödigt fråga, svarar ni, det vet ju varje människa att den är tagen i Paris. Nej, svara vi, den är inte tagen i Paris, den är tagen i Amerika. Det kommer er kanske att rusa upp och vilja slå vad. Men nej, det är onödigt att slå vad. Fotografien är verkligen tagen i Amerika. Den togs i Universal City, utanför Los Angeles, i början på året, då Notre Dame byggts upp i väldigt majestät för den största av alla amerikanska filminspelningar hittills, Universals iscensättning av Victor Hugos världsberömda storverk "Ringaren i Notre Dame". Notre Dame i Universal City är världens mäktigaste filmdekoration — liksom "Ringaren" är den mäktigaste film, som hittills sett dagen. Och liksom alla främlingar, vilka komma till Paris, vallfärda för att se Notre Dame, så vallfärda alla turister som komma till Los Angeles för att se kopian i Universal City. Att ha varit i Los Angeles utan att ha sett Notre Dame i Universal City — det är att ha glömt det intressantaste.

Esmeraldas kärlekshistoria i "Ringaren i Notre Dame" är en av de mest fängslande i hela världslitteraturen — och var finns en mera fascinerande, mystisk gestalt i böckernas värld än Quasimodo, den puckelrygige ringaren högt uppe i tornet på världens gåtfullaste byggnad? Rörda av filmregissörens trollspö leva de nu upp igen på den vita duken i det gamla Paris, som Universal låtit för några månader återuppstå på Amerikas solbadade västkust.

Snart nog förestår premiären här hemma. Har ni, som läst annonsen, särskilt intresse av att bli delgiven datum för premiären samt erhålla vår praktbroschyr över denna film, så stå vi eder gärna till tjänst, om ni tillställer oss eder adress som lämpligen kan antecknas på nedanstående ku-
pong:

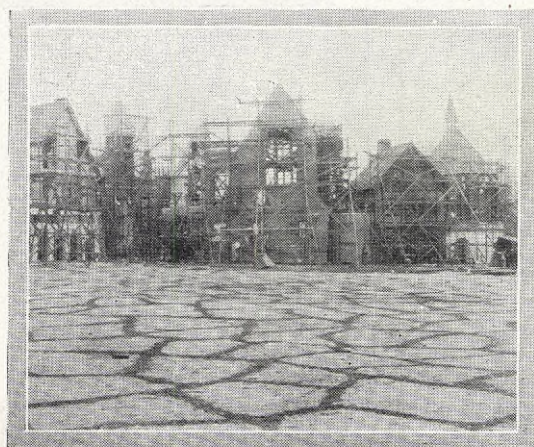
(Kupong N:o 7).

Ort:

Namn:

Gata:

UNIVERSAL
Film Aktiebolag
Reklamavd. Kungsgatan 7
STOCKHOLM



1400-talets Paris kort före inspelningens början —



— och samma torgparti endast en vecka senare.

Krantz

GAHNS TVÅLAR

BEPRÖVADE ERKÄNDA

Vi nämna några sorter ur vårt rikhaltiga sortiment:

BORGLYCERINTVAL, PERUBALSAMTVAL, LANOIA-TVAL, BORAX BENZOETVAL, LAVENDELTVÅL, ÅKTA ASEPTINTVAL, och BORLANOLINTVAL samt parfymade tvålar i alla odeurer.

Vårt namn garanterar förstklassigt fabrikat.



HENRIK GAHNS AKTIEBOLAG
KUNGL. HOVLIVERANTÖR.
UPSALA

Jan 22

Spieckers Sanokapslar

anbefallas av många läkare som bästa medel att snabbt alstra nerv- och muskelkraft samt undanröja trötthet, sömnlöshet, överansträngning och svaghetsstillstånd. Oumbärliga mot värtröttheten. Finnas i askar à kr. 2:— (för 10 dagars regelbundet bruk) och kr. 3:80 (för 20 dagars bruk) å alla apotek och kemikalieaffärer.

Obs! NEDSATT PRIS!



M. ZADIG

Shampooing-Pulver
renar håret, borttager mjäll, styrker hårroten, befordrar hårväxlen, dess användande är en verklig njutning.

1874 BRAUNS' 1924

Hemfärger — 50 år

Ett slående bevis

för dessa färgers överlägsna kvalitet och oumbärlighet.

FÄRGER i paket till hemfärgning av *alla slags tyger*.
CITOCOL-färgtabletter för färgning utan kokning av *alla slags tyger*.

WILBRAFIX blusfärger i kulor till *uppfriskande* utan kokning av bleknade tyger av siden, halvsiden, bomull och linne.

WILBRA för färgning vid renovering av *alla slags lädervaror*.

Träbetsor, Handskfärger, Niklas-Bläckpulver, Crémefärger.



Skyddsmärke.

Den som använder **Brauns' Färger** undgår missräkning och spar *tid, arbete, pengar!*

Finns hos alla välsorterade färghandlare.



Grevinnan Rose Stenbock på Sundby, Ormö, firade den 29 juni sin sextioårsdag. Bilden härövan, tagen på högtidsdagen, visar grevinnan Stenbock i kretsen av barn och barnbarn.

I ett gammalt prästhem.

(Forts. fr. sid. 694.)

En fransyska, mademoiselle Hypire, undervisade i språk, prostens själv i religion. Magister Rundström var mycket fruktad av pojkarne ty han var mycket sträng. Bland de gossar som voro i Ansås pension befann sig även Gustav Ljunggren, som sedermera blev professor i estetik i Lund, rektor för Universitetet därstädes, och en av de 18 uti Sv. Akademien. Han hade redan då stora anlag att skriva men inte var det magister Rundströms förtjänst att dessa utvecklades. — Ut i pensionen fanns en baron Falkenberg, som var en stor översittare mot de yngre gossarne och plågade dem på många sätt. Ljunggren — han var då gosse — skrev en liten rimmad dikt om sina kamrater och även läraren fick en gliring. Kamraten rapporterade detta för magistrern som tog till sin rotting och kallade in Ljunggren. Denne måste uppvisa sitt opus. — »Detta är skandalskriveri», sade Rundström, »gjorde jag rätt så överlämnade jag dig till rättvisan, du finge flera års fästning, och vad skulle det sedan kunna bli av dig? Men jag tänker på din stackars mor och därför skall du slippa undan med en varning och grundligt stryk.» Och stryk fick han och, som lovats, det grundligt. Han vågade ej tala om för sin mor att han varit nära att komma på fästning. Han skämdes ty han kunde ej tro annat än att Rundström hade rätt. — Men skaldeådran var för stark hos Ljunggren. Året därpå firades en minnesfest över Carl XII och han kunde ej styra sig utan diktade ett Ode över hjälten. Även detta fick den stränge Rundström veta. Han inkallade genast den stackars syndaren med sitt opus. »Detta är icke någon ärerörig skandaldikt, det är bara en dumhet, och därför skall du slippa undan med litet stryk», sade Rundström. Och därvid blev det, prostens

Iduns byrå och expedition,

Mästern Samuelsgatan 45, Stockholm.

Redaktionen: ... Kl. 9—5 | Expeditionen: ... kl. 9—5
Riks 8660 — Norr 9803 | Riks 1646 — Norr 6147
Red. B. Carlsson kl. 1—3 | Annonskontoret: kl. 9—5
Riks 8660 — Norr 402 | Riks 1646 — Norr 6147

Iduns annonspris:

Pr millimeter enkel spalt:

35 öre efter text. 40 öre | Utländska annonser: 45 öre efter texten, 50 öre
å textside. Bestämd plats 45 öre efter texten, 50 öre
20 % förhöjning. Led. pl. å textside, 20 % förhöjning.
och Platssökande 25 öre. | för särskilt begärd plats.

Iduns prenumerationspris:

Idun uppl. A.	Idun uppl. B.
Helt år 15:—	Helt år 17:50
Halvt år 8:—	Halvt år 9:—
Kvartal 4:25	Kvartal 4:75



- Steinway & Sons -

Lundholms
Pianomagasin

Stockholm
Jakobsbergsgatan 39

Göteborg Malmö

Oxygenol-Tand-Creme

med vätesuperoxid

Stärker tänder och tandkött.

Äkta spetsar, Kinesiska broderier och Kuriosa

G. H. JOHANSSON.

Grevturegatan 34 A, Stockholm.
Tel. Norr 402 04.

Allt handgjort. Billigaste priser.



Använd



Svensk Kex

PHOSPHO-ENERGON-PILLER

Svaga Nerver

stärkas bäst av



Ferrin

Bästa Järnmedel.
Skadar ej tänderna.

20 proc. rabatt

å Äkta Filéspetsar samt Motiv och Dukar!

DE FÖRENADE SPETSFABRIKERNAS FÖRSÄLJNINGSLOKAL,
Grevturegat. 13, Sthlm. (Hörnbutiken.)

Gratis
Kan Ni uppärma
Såväl villor eller våningar
med övergipsvärmeh
medelst koksplisen.

"MALCUS"
Begär ill. katalog. Sändes gratis.
A.B. MALCUS HOLMQUIST, Natmstad

VEET

avlägsnar generande hårväxt

Rakmaskiner och vanliga depilatorer duga endast till att avlägsna håren på hudens yta. VEET förintar däremot håren ända från rötterna. VEET är en parfymerad sammetslen creme, som är lika lätt att använda som vanlig ansiktscreme. Man smörjer den på huden sådan den är, då den kommer fram ur tuben, låter den sitta ett par minuter och tvättar sedan av den. Håren komma att vara försvunna som genom ett trollslag. VEET stärker icke håret i dess tillväxt och har ingen obehaglig lukt. Den är behagligare att använda än brännande depilatoriska medel och långt bättre än skrapande rakmaskiner. VEET-cremen erhålles hos alla parfymhandlare. Engros-depot för Skandinavien: Madsen & Wivel, Köpenhamn.

Hermes

VELOCIPEDEN

är alltid försedd med vidstående märke — en garanti för kvalitetsvara. Vi hänvisa i övrigt till vår katalog och broschyr, som gratis erhålles hos våra återförsäljare eller direkt från oss.



AKTIEBOLAGET
NYMANS VERKSTÄDER
UPPSALA

FLORODOL-TVÅL
För Rationell Hudvård
Parfumeri
FLORA, GEFLE

Westerström hade nog inte reda på hur mycket stryk som utdelades i sidobyggnaden till prostgården, han var en sådan fridsam man. Också var han älskad av alla. —

Prostens och prostinnans gästfrihet var obegränsad och deras välvilja alltid lika stor. Jag kan nämna ett exempel. Prosten hade besök av en vän, den lärde professor Motbeck från Köpenhamn. Han skulle resa med prosten på ett besök till presidenten Ehrenborgh på Wegehölm. Då Molbeck skulle sätta sig upp i vagnen vände han sig till prostinnan och sade: »De maa giva mig gröd til aftensmad» — så reste de, men där stod prostinnan undrande, vilken sorts gröt han ville hava. Det var frågan. Den löstes så att på kvällsbordet stodo 6 sorters gröt för professorn att välja på. —

Så levde de båda i Ansås vördade och välsignade av alla stora och små, fattiga och rika inom deras båda församlingar. Prosten Westerström dog 1853, prostinnan några år senare. Välsignat vare deras minne.

ANNA v. ROSEN.
född Barnekow.

Krönika.

(Forts. fr. sid. 682.)

Lejon befinna sig ju mestadels alltid i aktion. Tänk, hur få inte våra egna lejon agera för att upprätthålla sin roll som lejon. Tänk också på Doug och Mary.

Det är något att lära sig av, det där filmbesöket. Det, nämligen, hur oförsiktigt det är av våra lejon att visa sig för vanliga dödliga. Inte skall Lasse och Kajsa och Gösta och Greta och Mona och Märta och Brita, gå ut på gatorna som vanligt folk. De skall se till att röra upp vår fantasi! Hela deras liv skall gå ut på att förvandla sig själva till myter! Det är det Pick och Fair så ypperligt lyckats i. Vad är det väl som gör slut på skådespelartjuskräften? Att skådespelarna visa sig, efter teatern — ätande och drickande som andra. Vad är det, som gör slut på glansen och intresset kring kungligheterna! De ha visat sig för mycket. Man har sett dem på promenaderna. Man har sett dem hoppa upp på spårvagnarna. Men tänk, om t. ex. prins Wilhelms böcker kommit ut och ingen sett honom! Och så en vacker dag skulle han visa sig bak en höjd ridå. Tanken kan inte ens omspinna effekten.

Det skylles på människors dåraktighet samt filmens och den dåliga smakens popularitet att folk springer ut och tittar på Doug och Mary. Men det är inte det. Det är inte något så nytt som filmen som samlar allt detta folk kring deras bil och idiotiska filmleenden. Det är något så ur gammalt som vårt behov av romantik. Det är längtan efter att få se det osedda. Hade Pick och Doug varit förståndiga, så hade de aldrig gjort denna Eriksgata. Ty nu är det förkylt. När de nästa gång uppträda i en film skall kanske ännu minnet av glansen av deras besök locka folk. Men sedan kommer det snart nog att heta, att det var ingenting alls med Doug och Mary. Hur såg han ut! Hur var hon klädd? Nej deras rykte var överdrivet. Det var bara reklam och bosch och ingenting alls. Och så äro de avpoletterade.

Det är vårt behov av romantik, av föremål som vår fantasi kan syssla med, som gör att vi behöva lejon. Både dem på Norrebro, dem på Stockholms slott och från Amerika-filmen. Om sedan lejonen äro sådana som vi tänka oss dem, betyder föga eller intet. Huvudsaken är att vi inte möta dem öga mot öga. Ty med lejon är det det märkvärdiga att de upphöra att vara lejon,

En stimulans



Pix är bra, Pix är bäst!

behöver Ni vid Edert tankearbete. Pipan och cigarettens äro de mest gouterade, men gå ofta till överdrift. Försök med PIX, antingen enbart eller varierande med tobaken. PIX är god, uppfriskande och oskadlig, kostnaderna reduceras till en bagatell och pastillens elasticitet giver den äsyftade suggestiva sysselsättningen.

PIX-PASTILLEN

ÄKTA SPETSAR Rottningstolar iflätas.

alla slag till billiga priser i Hantverkshemmet för blinda kvinnor,
Teneriffa Magasinet, 5 Biblioteksg. Klara Ö. Kyrkog. 3, Sthlm. Tel. 133 71.

Kostnadsfritt

Detta prov är fritt.
Se kupongen.

Skydda emaljen!

Pepsodent upplöser tandbeläggning, avlägsnar den sedan med ett medel betydligt mjukare än emaljen. Använd aldrig tandmedel, vilkas grova beståndsdelar måste döljas med tvål eller annat smörjmedel.



Vitare tänder.

Hur millioner fått dem.

Det finns ett sätt att få vitare och renare tänder. Millioner människor använda det numera. Ni kan numera iakttaga resultatet i vida kretsar. Vill Ni veta hur man kan få dem?

Bekämpa beläggningen.

Denna metod bekämpar beläggningen på tänderna — den klubbiga hinna man kan känna med tungan. Beläggningen biter sig fast vid tänderna och gör dem fläckiga och missfärgade. Den bildar dessutom en mörk hinna som gör tänderna glanslösa.

Beläggningen kvarhåller även matrester, som jäsa och bilda syra. Den håller syran i ständig beröring med tänderna och förorsakar frätning. Milliontals sjukdomsfrön frodas däri. Dessa äro, i förening med vinsten, den förnämsta orsaken till pyorrhé.

Tandläkekonsten känner nu metoder att effektivt bekämpa

beläggning. Medelst dem dels upplöses beläggningen, dels avgnides den utan skada för emaljen.

Övertygande försök hava ådagalagt effektiviteten av dessa metoder. En ny tandpasta har framställts, så att envar dagligen kan draga nytta av dem. Dess namn är Pepsodent. Framstående tandläkare bland alla nationer rekommendera numera dess användning.

Resultaten visa sig snart.

Pepsodent mångdubblar även salivens alkalitet, ävensom dess stärkelselösande förmåga. Dessa äro naturens stora tandskyddande medel i munhålan.

Sänd in kupongen för en 10-dagars provtub. Lägg märke till hur rena tänderna kännas efter dess användning. Iakttag att den klubbiga hinna har försvunnit. Se huru tänderna bliva vitare, allteftersom beläggningen försvinner. Klipp ur kupongen nu.

Pepsodent

MÄRKE
VARU-

Den nya epokgörande tandpastan.

Ett vetenskapligt sammansatt tandmedel, numera föreskrivet av alla framstående tandläkare.

10 DAGARS TUB GRATIS

1607

A.-B. PLATIN & Co., Nobelhuset, Stockholm


Sänd en 10-dagars tub till

Namn

Adress:

Skriv fullständig adress. Skriv tydligt. Endast en tub till samma familj.
Idun 13/7.

Köp
"Extra-Casken"
 Våg. 400 grm.
 Kronor 3:25 pr ask
Delikataste Choklad
PERCY F. LUCK & Co.



GRAND HOTEL, Marstrand
 vackert, tyst läge vid Paradisparken.
 Förstklassiga rum med eller utan balkong.
 Telefon 53. Moderata priser. J. SCHÉEL.

Nödvändigt för varje hushåll är
"AMI"-skyddet,
 som förhindrar vidbränning och överkokning. Lägges under kokkärlet, där det fördelar värmen. Ingen sönderbränning och nedsotning av kokkärlet, strykjärn m. m. Ami-skyddet är oundgängligt för gas- och fotogenkok. Pris 50 öre pr st. Till landsorten mot 60 öre pr st. i frimärken, portofritt.
JOHN D. E. NILSSON, Metallmanufaktur,
 STOCKHOLM, Stjärngat. 4. Tel. Vasa 15293.



Vävskedar

jämte övriga tillbehör för handvävstolar. Vävspannare, Skyttlar, Skedkrokar och Spolmaskiner köpas förbarmligast hos.

A.-B. Borås Mek. Väfskedsfabrik, Borås. Rikstelefon 10 28. Exp. till landsorten mot postförskott.

TRICOPHEROUS



är världens förnämsta **Härmedel** och överträffas icke av något annat liknande preparat.
 Pris pr fl. 3:25.
 Erhålles hos alla 1:sta klass Parfymeri, Damfrisering och Droghärfärer. Ensamf. för Skandinavien: Madsen & Wivel, Köpenhamn.

VITRUMS FERROL

är det kraftigast aptitgivande och mest stärkande av alla moderna organiska järnpreparat. Synnerligen lättsmält föredrages det av den ömtåligaste mage. Vid blodbrist och svaghet av största verkan. Dess angenäma smak gör att det med lätthet tagas av såväl barn som vuxna.

Tillverkas å **APOTEKET VASENS APOTEKSVARUCENTRAL VITRUM, STOCKHOLM**
 Originalflaskor om 500 gram. Fås å alla apotek.
 Nedsatt pris kr. 3.25 pr fl.

vid **Blodbrist** är **IDOZAN**
ERKÄNT BÄSTA JÄRNMEDICIN
 Rådfråga Eder läkare. Fås å alla apotek.

Almenta

Verksamt, kraftigt stärkande och med bästa resultat givna specialmedlet att återvinna lunghälsa vid lungsot. Ingreper radikalt förbättrande på kroppens näringsställning genom sin allmänt stimulerande verkan.

Pris kr. 3:55 pr originalförpackning.

Boken om **75^e tusendet**, Almenta, sändes gratis.

Fru HEDVIG LINDHOLM,
 Upplandsg. 68—149, Stockholm.

Almentas verkligt glänsande resultat i återvunnen hälsa ligger till en del redan i Almentas hälsogivande egenskaper: betydliga mängder vitaminer (vetenskapligt ådagalagda).

Nervösa
 och
Sömlösa
 böra använda nervnäringsmedlet **Promonta**

Promonta innehåller samtliga i naturlig nervsubstans förekommande för hjärnan och nervsystemet viktiga beståndsdelar, kombinerat med Vitaminer, Hämoglobiner, organiska Kalk- och Järnsalter, lättlösliga Äggviteämnen och lätt assimilerbara Kolhydrater och utgör således idealet av ett i alla riktningar stärkande nervnärings- och nervbotemedel.

Detsamma rekommenderas av kontinentens förnämsta läkare som vetenskapens sista ord i fråga om ett verksamt nervstärkande och därigenom hela organismen befordrande läkemedel.

Promonta säljes å varje apotek. Nederlag å Apoteket Vasens droghandel, Stockholm. ★

WINBORGS
 HALLÖNSAFT

Varje bildat hem i västra Sverige läser
GÖTEBORGS MORGONPOST
 — Göteborgs största morgontidning —
 som därför är det ojämförligt
bästa annonsorganet.

så snart de ligga och småle i solen och låta sig granskas av vår nyfikenhet. Ett riktigt lejon är alltid oåtkomligt. Så oåtkomligt, att det inte kan tittas på ordentligt, förrän det är lik. Då gör det ingenting mera varken från eller till. Ty döden har den fördelen framom livet att dess värld aldrig blir verklig, hur mycket man än sysslar med den. Dess närvaro dödar icke, som livets, vår romantik.

Alma Höderlycke

När den vita lärften prydes.

(Forts. fr. sid. 686.)

derna hem; till väggbonader (vid jul), till löpare, till bonader inne i himmelsängen, (vilken typ snart torde återupptagas) ägna de sig förträffligt. Deras lätta, behagfulla mönstergivning har av Hemslöjdmagasinet i Karlskrona tagits som utgångspunkt för en hel del moderna föremål, dukar, löpare, lysdukar, väskor, dynor m. m.

Kanske ha vi, moderna människor, den alldeles bestämda uppfattningen att sänglinnet, lakan och örngått, bör äga sin ordning i helt vitt. Vår allmoges var ofta av en annan mening. Både blekingesömmen och delsbosömmen, främst den senare, sirade kraftigt »kuddhuva» och överlakanet. Typen för den förra medgav ett brett och praktigt broderi, ty örngått var öppet i ena kortändan, och i den andra, så lagt i sängen att detta syntes utåt, befann sig broderiet. Detta sätt att dekorera ett örngått är i själva verket det, som ger den starkaste effekten och på samma gång är det mest egentliga för föremålet i fråga. Men kudden måste vara rektangulär, ej som vanligt kvadratisk. — För modernt bruk är delsbosömmen effektiv som ingen annan å dukar, löpare o. s. v.

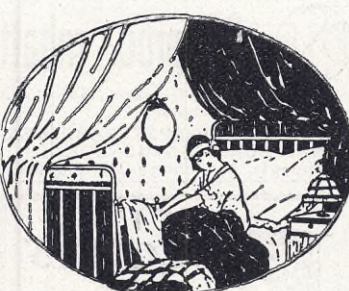
En mycket stor roll har korsstygnsömnaden i rött spelat; på sådana utsirningar äro Hälsingland (den tidigaste utsmyckningen för lärftsföremål uppe i Delsbo var korsstygnsöm i rött) och Gestrikland särskilt rika, under det att en märkning av rent underbar finess är typisk för flera landskap i Sydsverige, kanske främst Skåne. För denna tacksamma teknik i rött på vitt, lämpad för nutida bruk, torde hemslöjdmagasinet i Hudiksvall, Gävle, Malmö, Kristianstad och Karlskrona kunna giva ypperliga råd. — Med mycket stor fördel utföres denna sömnad även i svart. Delsbosömmen syddes tidigast enbart i rött, under 'et att mönstren för blekingesöm utföras i den mycket typiska färgsammanställningen rosa—ljusblått—mörkblått, någon gång med en svag tillsats av gult.

Bland högre ståndsbetenen med färg på vitt torde främst vara att nämna de typiska pällarna (kanske även bonader och bordkläden) med plattsöm i rött silke på fin vit lärft; ett fåtal sådana föremål finnas kvar i vårt land (ett fragment i Linköpings bibliotek); Köpenhamns nationalmuseum äger av dylika ett helt antal. Senare föremål av denna art äro de sängomhängen, där man för de vita lärftsvädernas utsmyckning beagnade kulört ullgarn. Modet förhärskade under barocktiden, och det är dess praktfulla ornamentik, som kanske ofta rätt oskickliga små frökenfingrar sökte att från någon kanske utländsk förebild kopiera på den hemvävda lärften och med de handspunna och hemmafärgade ullgarnerna.

A.-B. FÖRENADE PIANO & ORGEL FABRIKER GÖTEBORG



Våra svenska instrument äro bäst och i förhållande till kvaliteten billigast
MALMSJÖ-BILLBERG ÖSTLIND & ALMQUIST GUSTAFSON & LJUNGQVIST RÄLIN GÄVLE ORGEL- & PIANOF.



DUNTÄCKEN MADRASSER

göra sängkammaren till ett Paradis

J. Svensson & Bourghardt
 GÖTEBORG
 Täckfabrik Fjäderränseri

Har Ni en **KAMERA?**

Bliv då medlem i hela Sveriges fotoklubb S. A. F. K. Egen tidning och kopieringsanstalt. Undervisning i fotokonst. Upplysningar, anmälningsblankett och vilkor sända vi på begäran kostnadsfritt.
 Svenska Amatör-Foto-Klubben, Stockholm B.

JAPANLACKEN RIVALIN
 marknadens förnämsta lackfärg

är oundgänglig, när en verkligt förstklassig lackering önskas
 Säljes hos alla välsort. färghandlare.
 Fabrikant: **A.-B. WILH. BECKER STOCKHOLM**

Amatör-fotografer!

Inlämnad plåt och film för framkallning och kopiering expedieras inom 2 dagar. Fackutbildad personal.

HOVFOTOGRAF ÖSTLINDS Eft., FOTOAFFÄR,
 Drottninggatan 38. Tel. 230 46.

SPRINGMADRASSER och **STÄLMÖBLER**
 Ny illustrerad katalog med stor prissänkning från 15 mars på begäran gratis och franco.
SKAND. SÄNGRESÄRFABRIKEN
 Tel. 344. Karlstad. Tel. 344.

FRÅGOR OCH SVAR

Fråga: Som jag behöver tjäna ihop en del förlorade pengar och har mångårig erfarenhet av att sköta ett hem samt är mycket kunnig i matlagning och bakning, hade jag tänkt resa till Amerika i höst, varest sådant arbete bliver mera betalt och värderat än här hemma. Skulle därför någon av Iduns rådgivare kunna giva mig upplysning om vilka formaliteter som böra iakttagas och vad som fordras av kvinnlig svensk undersäte för att emigrera till Amerika. Vilken stad rekommenderas? Finnes det några platsbyråer som man med förtroende kan hänvända sig till? eller finnes det kanske någon dyl. i Sverige genom vilken man kan erhålla anställning därute? Talar och förstår ganska bra engelska. Tacksam för svar är

"Arbetsvillig, 40 år".

Svar: Invandringslagen till Amerika har på sista tiden blivit skärpt, så att blott ett begränsat antal utlänningar mottagas om året. Ni kan visserligen lägga in ansökan om pass vid amerikanska passbyrå, Kungsgatan 28, Stockholm, men det är ej sagt att er ansökan blir beviljad. De som resa till U. S. A. för studier ha företräde, likaså de som resa för att besöka anhöriga. Att skaffa sig plats i Amerika innan man kommer dit är absolut förbjudet. Den bästa platsanskaffningsbyrå för svenskor är otvivelaktigt en mycket välkänd i Chicago, som innehas av en svenska fru Othelia Myhrman.

Det är lång väg från New York till Chicago, men ni kan skriva till fru Myhrman när ni väl anlant till New York och under tiden skaffa er en plats där. Svenskor, skickliga i matlagning, äro eftersökta. K. W.

Fråga: 1) Vore tacksam för ett gott råd angående köp av en linoleummatta till matsal, en marmorerad eller i granit. Möbelen mörkbrun ek, klädd med skinn i mörkgrön färgton. Matsalen skulle även omtapetseras, hurudana tapeter? Har även tänkt att det kanske vore lika trevligt att få den oljemålad i stället, i så fall hurudan färg?

2) Skulle även gärna vilja veta vad bokstäverna på bilarna betyda, för de olika länen.

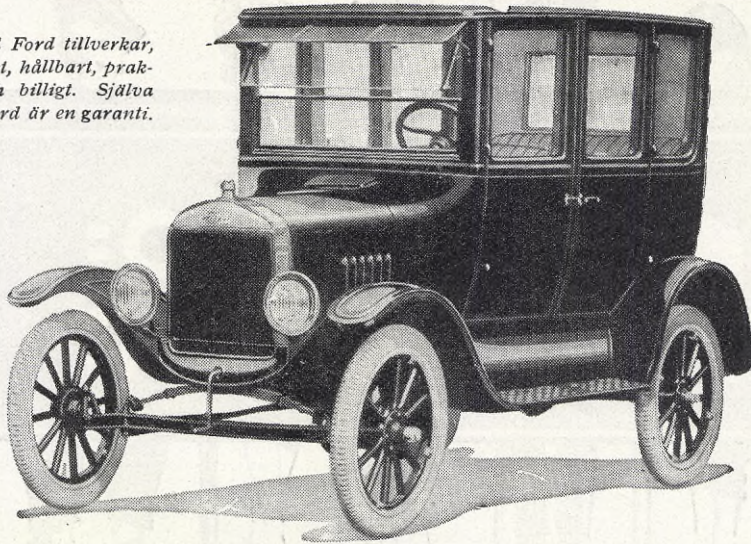
E. H—d. S—ll.

Svar: Till er matsal vore vackrast ta sådant mönster på linoleumsmattan, som liknar parkettgolv och väggarna i grönt, ljusare än skinnen på möblerna, eller också ljus bronsfärg, antingen det blir tapeter eller oljemålade väggar.

2) Bokstäverna på bilarna betyda:

- A — Stockholms stad.
 - B — Stockholms län.
 - C — Uppsala län.
 - D — Södermanlands län.
 - E — Östergötlands län.
 - F — Jönköpings län.
 - G — Kronobergs län.
 - H — Kalmar län.
 - I — Gottlands län.
 - K — Blekinge län.
 - L — Kristianstads län.
 - M — Malmöhus län.
 - N — Hallands län.
 - O — Göteborgs och Bohus län.
 - P — Älvsborgs län.
 - R — Skaraborgs län.
 - S — Värmlands län.
 - T — Örebro län.
 - U — Västmanlands län.
 - W — Kopparbergs län.
 - X — Gävleborgs län.
 - Y — Västernorrlands län.
 - Z — Jämtlands län.
 - AC — Västerbottens län.
 - BD — Norrbottens län.
- Ett stort S ovanför en annan bokstav betyder Sverige.

Allt, vad Ford tillverkar, är starkt, hållbart, praktiskt och billigt. Själva ordet Ford är en garanti.



4-dörrars Sedan. Pris kr. 3325

Nu är rätta ögonblicket att välja en vagn. Det finns tusentals anbud, men för den, som ej vill giva lyxpriser, finnes icke längre någon tvekan. Det är blott en vagn, som är ekonomisk, hållbar och prak-

KRONOR
3325
inkl. gummiskatt.

Pris fob. Malmö inklusive leveransomkostnader. Sök närmaste Ford-försäljare och låt honom demonstrera en Sedan.

Ford

Endast hos auktoriserade Ford-försäljare och -reparatörer garanteras äkta reservdelar och enhetliga, fasta priser.

119—50-450

tisk; det är Ford. Den fyrdörrars Sedan är med sin moderna, praktiska och vackra utstyrel den bästa täckta vagnen för svenska förhållanden. Därför se vi tio av dem för var och en av alla andra.

En välkommen present

blir den nya upplagan av

IDUNS KOKBOK

12:te upplagan

Pris Kronor 8:—

IDUNS EXPEDITION - STOCKHOLM



Oatine
SNOW

Oatine

FORNTIDEN ANVÄNDE DYRBARA SALVOR, NUTIDEN ANVÄNDER OATINE

som är verksamt, närand, renande och skyddande. OATINE ingnides och avtorkas, och smuts, som tår på huden, avlägsnas. Sol, blåst och tvål göra huden torr. Låt OATINE nära och skydda, så att den nya hud, som ständigt bildas, bevaras mjuk, glatt och vacker. Begär uttryckligen OATINE "Vit burk — grönt lock" och tillbakavisa alla efterapningar. OATINE fås överallt i tub eller burk å Kr. 2:50 samt i stor burk med tredubbelt innehåll Kr. 5:—.

mild och välgörande, uppsuges ögonblickligen av huden vid lätt ingnidning; den är mycket dryg och vålluktande samt bevarar huden mjuk, klar och vacker. Fås i burkar å Kr. 2:50 och Kr. 5:—.

Tillerkänd 10 Grand Prix & Guldmedaljer.

THE OATINE COMPANY A.-B., London, Paris & Stockholm

Nederlag: Luntmakaregatan 79. Tel. Vasa 142 24.



Kameror. Förbrukningsartiklar. Tillbehör
FÖRNÄMSTA FABRIKAT TILL LÅGSTA PRISER
Begär katalog. Aktiebolaget Arto. Malmö

Fråga: Vore tacksam få veta något om Adelina Patti, Anna Klemming, Marie de Sévigné?

Lantbo.

Svar: Adelina Patti, berömd dramatisk sångerska med oförlikneligt vacker röst och äkta italienskt sångsätt. Född i Madrid 1843. Debuterade på New Yorks opera 1859. Gästspel i Europa på 1890-talet — ett sannskyldigt triumftåg. Gift 3 gånger, sista gången med svensken friherre Rolf Cederström, betydligt yngre än hon. Hon dog 1922 eller 1923.

Anna Klemming, operasångerska. Född i Stockholm 1864. Debuterade på ett glänsande sätt på operan i Stockholm och fick genast engagement. Blev så anlitad, att det tog för mycket på hennes krafter. Hon dog ung. Hon hade ett vackert nordiskt utseende och en härlig stämma.

Marie de Sévigné, markisinnan och berömd fransk författarinna. Isynnerhet hennes brev till den gifta dottern, som hon avgadade, har gjort henne ryktbar. Föddes i Paris 1626. Fick en omsorgsfull, nästan lärd uppfostran, var rik och vacker. Gifte sig 1644 med markis Henri de S. Hon dog 1669. K. W.

Fråga: Har tänkt att med ett par vänner som sällskap göra en liten tripp till Norge i aug. månad, och frågar så om någon läsare av Idun vill vara så vänlig och giva mig upplysning om vilka vackra och intressanta platser vi då böra besöka, att på så många sätt som möjligt få full valuta för pengar och tid? Tänkte att från Växiö resa direkt till Kristiania, stanna där några dagar och sedan fortsätta till Trondjem och så efter uppehåll där möjligen en vecka resa över till Storlien i Jämtland, sedan till Gävle och så söder ut. Längtar också efter en sjötur och undrar om det inte kunde vara både nöjsamt och även billigast att sedan fortsätta från Stockholm till Karlshamn t. ex. Vilka platser i Jämtland böra vi ihågkomma?

Intreserar oss att se Åreskutan. Hur bör vi ordna med våra pengar för att så mycket som möjligt få nytta av våra förvärvade svenska?

Vore det inte bäst att först lösa biljetten till Kristiania eller kanske rent av ändå närmare gränsen, och så helt leva på de norska i Norge?

Mycket tacksam för upplysningar i ovanstående frågor är

Alma.

Svar: Angående resplaner i Norge och vackra platser där hänvisas till svaret till "Två villrådiga" i n:r 22 av Idun samt svaret till "Semester" i n:r 24. Fast det är delvis en annan väg än ni tänker er. — Det finnes ju redan i närheten av Kristiania många vackra platser att se, såsom Holmenkollen, Frognerseteren, en tur till Ringerike med Krogklevan m. fl. andra platser, som reschandboken anvisar.

Järnvägen till Trondhem går genom hela Gudbrandsdalen och över Dovre med storslagen natur.

Från Storlien bör ni göra en tur till Enafors och Handöl för att på detta senare ställe se vattenfallet. — Sedan vid resan söderut göra uppehåll vid Duved för att bese Tännforsen, därefter Åre, varifrån flera utflykter kunna göras. Klocka är en idealisk plats, som ligger ½ mil från Änns station. Där vore skäl att stanna några dagar för att se det i riktigt vackert väder då det är strålande.

Bäst är att köpa en check på norska pengar till någon bank i Kristiania, nu står kursen mycket lågt, så man får nästan dubbelt mot det svenska beloppet.

Från Gävle går ångfartyget Runeberg torsdagar kl. 7 e. m. direkt till Kalmar med en dags uppehåll i Stockholm. Vill ni



Terro Sko- Kräm

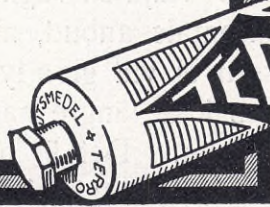


är det mest värderade skoputsmidlet.

Terro värder den dyrbaraste lyx-skön.

Terro gör sportskodonen varaktiga.

Terro tätar allt läder och skyddar det i alla väder.



Märk noga belöningarna

å Kr. 200:—, Kr. 100:—, Kr. 50:— och 2 st. å Kr. 25:—
tillsammans 5 belöningar, som utdelas varje månad enligt
särskild beskrivning därom, som tillhandahålles i alla
affärer, där Terro försäljes.

göra längre uppehåll där, finnas många båtar att välja på, som gå söderut. Onsdagar kl. 4 e. m. går Hyperion eller Rhea till Karlshamn. Från Gävle finnas naturligtvis även flera båtåtgångar till Stockholm.

Fråga: Vore tacksam få anvisning på något hospital eller sjukhem, med lugn och god vård för sinnessjuk kvinnlig patient. Vårdas för närvarande å länshospital med många patienter, önskar därför komma i lugnare omgivning. Uppgift å kostnad per dag?

Prenumerant.

I närheten av Stockholm finnas Solna sjukhem, Carlshalls sjukhem och Aspuddens sjukhem m. fl.

I Vadstena finnas flera privata sjukhem för sinnessjuka, och torde ni kunna vända er till hospitalsläkaren där för att få anvisning på något lämpligt sådant.

I Uppsala är det Samariterhemmet, där även sinnessjuka emottagas.

Kostnaden pr dag i dylika hem belöper sig fr. 10 kr. till högre pris.

Fråga: Vill Idun giva adresser på verkligt förstklassiga utbildningsanstalter för barnsköterskor i Göteborg och Stockholm. När brukar kurserna börja?

Tacksam för svar i Idun.

Bahusländska.

Svar: Föreningen Barnavårns barnhem, Faktorigatan 223—4, Göteborg. Utbildningstid 6 månader. Alder minst 18 år. Avgift 65 kr. pr månad för bostad och kost.

Sällskapet Barnavård, Stadshagen, Stockholm. Utbildningstid 4 månader. 125 kr. pr månad med bostad och kost. Alder minst 17 år. Fordringar: fullständig folkskolekurs eller motsvarande.

Kurserna börja vid höstterminens början.

Fråga: Har man rätt att utan särskilt tillstånd översätta kortare historier, skisser o. d. ur engelska och franska tidskrifter, eller är det samma förhållande som romaner? Får man översätta äldre sådana, som tillkommit före

skyddslagen? Från vilket år i så fall? Hur skall man i annat fall få tillstånd?

Tacksam för svar är

Mycket intresserad.

Svar: Utan särskilt tillstånd har man ej rätt att översätta något, vare sig kortare berättelser eller romaner, vilka äro utgivna efter 1908. Det som är utgivet före det året är fritt. Vill man översätta något, som är utgivet efter nämnda år, måste man sätta sig i förbindelse med respektive arbetens författare eller förläggare för att få en uppgörelse till stånd.

K. W.

Fråga: Var god giv oss råd för utrustning till en fjällvandring i Jämtland under aug., som tager högst 8 dagar. Vi komma att övernatta i Turistföreningens stationer och stugor och intaga måltider där, då det sig göra låter. Är det nödvändigt med benlindor till byxor? Hur kan man lämpl. preparera sig mot myggen?

Two ovana damer.

Svar: Lämpligast är sportkostym av vindtyg eller annat tunt tyg, hatten bör helst vara försedd med brätten, då sådan är lämpligare att göra fast myggnätet på. Benlindor äro bra men ej nöd-

vändiga (pris för Fox Ladies Puttees kr. 8:—). S. k. Norrlandsskor, becksömssydda, äro utmärkta, extra prima sådana finnas till 23:50. Regnkappa eller krage bör medföras. Ryggsäcken bör vara en "Bergans" (norsk) med mes, finnes från 26:50. Mot myggen användes beckoolja, för starka svullnader ammoniak; prima myggnät (myggflor) finnas till 3:50. Kartor, kompass och första förband etc. få icke saknas på en dylik vandring. Fiske-don äro ej att förakta, då det finnes gott om röding och laxöring i älvarna, nödig sådan utrustning kan köpas i Stockholm hos A.-B. Georg Bastman, Nybrogatan 1, m. fl. sportaffärer.

Redovisning.

"I sorgens år 1924."

För de till ovanstående signatur insända penningbidragen lämnas här nedan redovisning:
"27 juni" 50 kr.; Fru L. Uddevalla, 50 kr.; A. J. Kristiania 25 kr.; L. H. 20 kr.; Tjänstmannafru 10 kr.; E. J. S. 10 kr.; E. E. 10 kr.; A. J. S—g 10 kr. Summa kr. 185:—

Ytterligare bidrag till den ifrågavarande nödställda familjen mottagas tacksamt av Iduns redaktion, som efter företagen undersökning funnit hjälp starkt å behovet påkallad.

LÄSARINNORNAS SPALT

SVAR.

Svar till "I sorgens år 1924." Visst är er börda tung, men den hade aldrig blivit lagd på er, om inte någon stor mening funnes däri. Och var viss om, att er lön kommer en gång, om icke i denna värld. Håll ut — det blir till eder

bunden vid en annan man, då skulle ert giftermål med honom rättfärdiga att ni lämnade den nödställda familjen, likaså om ni blivit så trött, att ni endast skulle nedslå deras mod. Men annars, ni har ju en stor uppgift och ni är oumbärlig, hur många kunna säga det!! Ni gör ett storverk (i synnerhet om ni också kan hålla humöret uppe) och er insats är förblivande för alla tider.

Säkert skola många nu sända både varor och penningar till er, det fall ni nämner är ett svenskt i samma stil som de många tyska, som fått svensk hjälp. Även den som skriver detta ville sända något, om ni ville ha vänligheten uppge adress genom Iduns redaktion till den som skrivit detta.

Dag för dag.

Svar till "Louise". Glycerin och caudecologne (4711) sammanblandat hälften av vardera ingiudes rikligt. Detta medel har hjälpt många. Uppgiv adress eller tillskriv i brev fru G. Edelsvärd, Harnösand.

Svar till "Barnlös hustru". Det är utan tvivel för en kvinna en tragedi att vara barnlös. Och ni har orätt, då ni säger att "ingen tänker på dem", tvärtom. Världen är allt för full med påminnelser för just dem, beklagande och oögrannliga frågor. Man borde överhuvud taget aldrig till en kvinna ställa denna fråga, som nya bekantskaper så ofta göra. "Har fru X. några barn?" Frågan och det nekande svaret innebär en ren tortyr.

Ni ser således att jag förstår ert fall. Men ni har djupt orätt i att ta det som ni gör. För det första: sorg er undgår ingen. Er sorg är barnfrågan, en annans sorg är kanske ett dött barn, en tredje ett sinnessjukt, en fjärde ett barn, som på alla sätt sviker de rimligaste förhoppningar modern gjort sig, en femte sörjer en trolös man, en sjätte ja, en sjätte har aldrig upplevat äktenskap och den kärlek, varpå det skulle ha grundats. Det är en överdrift att räkna barnlöshet för en större sorg än de, som vanligen drabba människor. Jag vill säga er: kvinnor älska ofta att hetsa upp sig för att de sakna barn, det ligger en god del osundhet däri. Livet är rikt och fullt av innehåll. Att ni pysslar med barnkläder innan ni vetat hur ni skulle få det är sensationslusta. Och slutligen. Det finns helt nära er ett barn som hungrar efter all den hopsparade barnkärlek ni menar er äga. Ett övergivet barn. Tag ett fosterbarn!! Låt inte feighet och fördomar om "blodsbandet" hindra er. Är er man ovillig så tala med läkare, i samråd med honom skall nog er make övertygas att ett fosterbarn är det för er lämpliga utloppet för verksamhetsdrift. Den som skriver detta har haft fosterbarn nu i fem år — barnets kärlek är stor, men min och min mans tacksamhet mot det främmande lilla väsendet är ändå större!

Dag för dag.

Jag förstår så innerligt väl hur ni känner det, och hur er längtan brinner efter ett barn. Men när nu denna er önskan ej kan tillfredsställas, måste ni absolut släppa den tanken.

Saken är därför ej obotlig. Ni har ej minsta anledning att känna er olycklig eller att finna er tillvaro meningslös och innehållslös. Tvärtom det finns stora möjligheter för ert varma moders-hjärta.

Om er man eller ni själv fann en liten fågelunge som ramlat ur sitt bo, liggande hjälplös och förskrämd nere på marken, vad gjorde ni då?

Helt säkert hjälpte ni den arme ungen, och gladdes varmt ifall

Vad blom- morna säga.



Blomvännen kunna få höra sådana frågor: "Hur bär du dig åt, som har så vackra blommor!" En blomvän svarade: "När jag pysslar om mina

blommor, känner jag med dem som levande väsen. En vissnande blomma berättade hur klen hon var. Då jag sporde orsaken sade hon: "Krukan är olämplig, godset och glaceringen äro för täta, mina rötter erhålla ej den luft de behöva, jag kvävs. Kära husmor", sade hon bedjande, 'det finns nu en sorts krukor, 'Roslagskrukor' heta de, som äro så bra för blommor, de lämna tillräckligt med luft åt rötterna. I dem kunna vi 'andas' och trivas. Därtill äro de vackra och pryda både oss och hemmet.'" — Längre hann hon ej, förrän en varm tår föll på hennes vissnade blad och husmor lovade att genast skaffa ROSLAGSKRUKOR till alla sina blommor. Så går det när blommorna förstas. Vidare upplyste blomvännen att Roslagskrukor och blomvaser m. m. tillverkas av A.-B. Roslagens Glaceringverk i Norrtälje. De röna en enorm efterfrågan av husmödrar landet runt och äro lämpliga gåvor när namnsdagarna komma. Finns de ej, så bed Eder handlande genast rekquirera dem från fabriken. Kataloger och prislister gratis.

ni kunde bevara honom till livet — utan att det minsta tänka på något annat än fågeln själv.

Jag förstär absolut icke er mans tanke om det ansvarsfulla i att taga ett övergivet barn, och giva det skydd och vård.

Vet ni jag tycker det är ansvarsfullare själv sätta barn till världen. Vi veta ju att barnen ej begärt inträde i livet. Vi veta absolut icke hur vårt barns liv kommer att gestalta sig.

Tänk er själv in i saken. Ni har ett barn — av någon anledning dör ni båda ifrån barnet (sådant händer ju) på så sätt blir det föräldra- och hemlöst. Hur skulle ni känna det, om ni på andra sidan graven finge vetskap om att ingen av alla, alla de hem som saknade barn, och hade resurser ville taga ert barn i sin kärleksfulla vård — av den anledningen att de alla ryggade tillbaka för ansvaret?

Hur skulle ni känna det? Handen på hjärtat, skulle ej både er man och ni själv då tänka: Gud om vi hade levat nu, och haft det så bra som vi hade det, så skulle vi tagit både ett och två och tre stackars hemlösa barn.

När ni blivit utrustad med ett så rikt och varmt modershjärta fattar jag absolut icke, att ni ej för länge sen tagit er en någon av alla dessa moderskärlekshungrande små. Tänk, när det finns så rika möjligheter för någon av dessa stackars små barn, att de ändå förgäves sträcka sina små armar efter det.

Ert liv behövde i sanning ej vara innehållslöst — det kunde bli skönt och välsignelsebringande. Tag ett barn och ni har ej förgäves och överksam tampat vår jord.

Er man kan ni väl alltid påverka.

Hildur Lj.

Svar till Fru Le! Fick av en händelse se Eder förfrågan i Iduns spalter, och eftersom "Negerens klagan" fanns skriven i en av min mors anteckningsböcker från ungdomens dagar, skrev jag av den åt eder. Musiken till den har jag ej nedskrivit och är ej heller kompetent att nedskriva densamma.

Sigge.

Negerens klagan.

O, jag vet en dal, så skön uppå Kentuckys sköna strand, där jag dröjt så mången lycklig dag.

Jag satt och sjöng vid hyddans dörr den sena aftonstund hon där bodde, min Nelly, med behag.

Refräng:

O, min enda vän så kär jag nu alltid ensam är.

Jag skall aldrig mera trycka få din hand.

Jag sitter nu vid flodens strand och faller mången tår, ty du gått från Kentuckys sköna strand.

Månen sken så klart på berget, stjärnor lyste i det blå. Där på floden ut i färd vi tog. Vi seglade uti vår båt, jag muntert spelte då:

Hon då alltid så milt emot mig log.

貨中 Kinamagasinet

Råsidan 3.50, Dukar, Flygeltäcken, Kuddar, Konst saker, Mattor m. m.

Regeringsg. 43 I, Stockholm. Riks 30 86.

Handsydda underkläder.

Barnklänningar, pyjamas, märkning och hälsöm mottagas.

HELMI KRONBERG, Kungstensg. 22, I. V. 115 32. Stockholm.

Sjuksköterske Klänningar
ESTER WELIN, Uplandsgatan 19 A, Stockholm. Telef. N. 91 72.

Refräng:
O, min enda vän så kär...

Jag till hyddan gick en afton, men hon rest till främman' land. Grannen sade, hon är såld som slav.

En köpare som rest förbi, med kedjor henne band.

Nu hon plågas till dess hon läggs i grav.

Re'n min båt är sänkt i floden, strängens ljud den hörs ej mer ty jag trött av livet ensam går. Min sång är tyst och ögat alltid sorgset nedåt ser.

Jag med längtan uppå stranden står.

Refräng:

O, min enda vän så kär...

Mina ögon äro blinda att min väg jag icke ser.

O, jag längtar till det ljusa land. Jag hör hur änglar kalla; vännen milt emot mig ler o, farväl då, Kentuckys sköna strand.

Refräng:

O, min enda vän så kär uti himlen lovad är;

aldrig mera skola slitas våra band. Ja, jag kommer, ja, jag kommer snart en ängel dit mig bär.

O, farväl du Kentuckys sköna strand.

Sign. "Medellös ensamstående", "Barnkär hustru" ha erhållit svar och torde uppgiva namn och adress.

FRÅGOR.

Finns någon, som vill lyssna till mig, stanna inför min fråga och eventuellt besvara den? Jag har en god vän, en ung flicka, och det är för hennes skull jag skriver detta. Hon är ung och från en fin, bildad men mycket fattig familj. Har genomgått 8-klassigt läroverk och sedan haft plats i familj som hjälp och sällskap och som barnfröken. Så fick hon tillfälle att slå in på en bana, som möjligen kunde ha betytt hennes framtid — men liksom alla andra banor är den överbefolkad, — och hon kan inte få stanna. Detta är en historia som många andra, tänka ni, som läsa den. Men, märk väl, det finns omständigheter, som göra, att det är mera synd om denna flicka än om många andra. Och så är hon en "verklig människa", en genomfin karaktär. Modigt har hon hållit sig uppe trots motgångar och svåra slag. Och hon är så ung — och har genomgått så mycket. Fullkomligt medellös är hon dessutom. Nu undrar jag, om där inte kunde finnas någon människa, som vore istånd att erbjuda henne ett tillfälle att skapa sig en framtid? Finns ingen afärsdam el. dyl. som vore i behov av en kamrat och vän, och som vore nog storsint att våga försöka att lära känna henne för att se, om sympati kunde finnas och så bli henne en hjälp? Hon har lätt för vad man sätter henne till, har framförallt ett milt, behagligt sätt och ett mycket tilltalande yttre. Oräddhet och rätt-sinnighet äro hennes mest framträdande drag samt stor förmåga att underordna sig. Hon har en sällsynt förmåga att "ta" barn och älskar dem över allting. Men genom motgångar och med utsikt till en framtid utan hopp har hon nu snart förlorat allt livsmod. O, hör min bön och räck en hjälpande hand till min vän. Själv förmår jag ingenting göra. Men med en smula stöd, tror jag, att hon skulle bli till oändlig nytta. Någon finnes väl som inte är sig själv nog? Sätt er i så fall i förbindelse med mig för att eventuellt lära känna min vän eller ge henne ett handtag.

Stella.

HOTELL NEPTUN

Lilla Torget - Göteborg

Göteborgs billigaste 1:a klass Hotell. 80 rum med alla bekvämligheter. Badrum. Telefoner. Fullständig restaurang.

Telefon: Namnanrop.



Patenterad. Hygienisk. — Billig. — Hållbar Ny prislista gratis och franco. AKTIEBOLAGET RESAR Tel. 780. Karlstad. Tel. 780.

Framkallning, kopiering och förstoring

av plåtar och film alltid bäst hos N. & T. ANDERSSON, Drottningholmsvägen 7, Stockholm.

Obs! Frakt- o. portofritt. Insänd ett par på prov.



Karin Werngrens Hushållsskola

mottager elever även under sommarmånaderna. Konservering, syltning och saftning i augusti. Prospekt sändes på begäran. Adr. Östermalmsgatan 28, Stockholm. Tel. 760 32.

KJOLPLISSERING

Maskinmärkning, hälsöm och brodering. Ingeborg Lindeberg, Specialateljé, Mästersamuelsg. 32 (int. Malmkillnadsgatan), Stockholm. Order till landsorten omgående.



Vid Reumatism, Huvudvärk, Gikt och Ischias

såväl som vid influensa, och smärtor av alla slag, verkar TOGAL snabbt och säkert.

Togaltabletterna utskilja starkt den skadliga urinsyran ur kroppen och går sålunda till själva roten av det onda. Togal anbefalles varmt av många läkare och kliniker i Europa. Det efterlämnar inga skadliga biverkningar. Smärtorna lindras omedelbart, och även sömnlöshet bekämpas med Togal. Tillhandahålles av apoteken.

IDOZAN

ERKÄNT BÄSTA JÄRNMEDICIN 5 % (5-dubbel) järnhalt. Snabb verkan.

Ärade Idunläsare.

Är 30-årig dåligt avlönad kontorist och därför betänkt etablera tapisseriäffär, och vore jag härför synnerligen tacksam för råd.

Är ej hemma i branschen, innehar endast flerårig praktik från kontor, samt affärsintresse, plus god smak.

Var skulle en tapisseriäffär behövas, samt vilket kapital kan anses nödvändigt för mindre dylik. Giv ett eller flera goda råd till:

"Den framåtsträvande småländskan."

BREVLÅDA

RED: S BREVLÅDA.

Agnes S. och Clara tackas för det insända men böra komma med intressantare upplevelser.

En grubblande fru. Bäst att vända er med era förfrågningar till myndigheterna i den socken där ni bor. Eller till Folkskoleöverstyrelsen. Men det är ju så, att pensionen rättar sig efter den lön man haft — vissa procent därav, så det är nog intet att göra därvid, men fråga får man ju alltid.

K. W.

Arne som i nr 26 önskade upplysning av lämplig bostad i utlandet bedes uppge sin adress då ett svar från Schweiz inkommit.

Tättingen sitter vid en klippa på stranden och drömmer, bekänner hon:

"Jag glömmer att jag är jordbunden. — — —"

Jag är en skriande mås, som skimrar vit mot himlavalvet, som pilsnabbt dyker efter en sprattlande fisk. Jag är en knotig al på ett öde skär. Vågorna sjunga Skaparens lov vid min fot. Fåglar gunga på mina starka grenar.

Jag är en berghäll med förunderliga ristningar sedan istiden. Bränningarna smeka min skrovliga hud. —"

Ack ja Tättingen! Men vet ni sagans fortsättning? Den lyder så:

"Jag är en konstfärdigt flätad papperskorg. Manuskriften prassla suckande under min skrovliga hud. Skalder gunga kvidande mellan mina starka grenar. Så dyker pilsnabbt ännu ett sprattlande snillefoster ned i mitt mörka gap. Ack!!"

Ett semesterbrev.

Till Iduns tävling om det bästa semesterminnet har en värderad medarbetare insänt följande bidrag, som kanske icke så mycket är en semesterskildring som en finurlig — ja det få våra läsare själva se.

Käre broder!

Det är mig omöjligt att hålla inne med min beännelse längre. Jag är förälskad, och det har skett under min semester, under de korta fjorton dagarna. Men det värsta är, att det inte bara är en, som fångat mitt hjärta, utan jag svävar i valet och kvalet, vem som är bäst och mest kär för mitt hjärta. Han heter Olof, den, som först satte mitt hjärta i brand, Lars-Olof för att skilja honom från de andra, som också hette Olle. Det var det värsta med Lars-Olof, att han satte eld på alla kvinnors hjärtan, så jag fick aldrig rå om honom ensam en stund. Lika illa var det med Olle H., som skilde sig från Olle F., av vilka två jag hade en väldig respekt för den förstes mörka, forskande ögon, vilka kritiskt betraktade mig. Olle F. hade ett skrakt, som gjorde mig alldeles betagen i honom. En an-

nan, som hade förnamnet Per och sålunda hette Per-Olof ådrog sig min uppmärksamhet genom sitt tidigt åldrade ansikte, och jag ålskade honom för hans rynkors skull, vilka jag anat uppkommit av tidigare bekymmer. Men Bengt-Olof gjorde mig alldeles yr i huvudet genom en bedärande kysstäck mun, som jag dock aldrig förunnades kyssa någon gång, emedan han aldrig bad mig om det. Lille Frans-Olof, som även kallades kejsar Frans, hade ett nervöst temperament, men jag ålskade honom också i alla fall, ty han föreföll så starkt i behov av en kvinnas omvårdnad, att det rörde mig till medlidande, och från medlidande till kärlek är, som var man vet, åtminstone hos kvinnan, endast ett tuppfjät! Nu vet Du sålunda, att jag är hopp-löst kär i alla dessa Ollar, men det var även en, som hette Bog-Gunnar, som intresserade mig. Han hade en slående likhet med den från filmen kände släpvgagnen och fick därför heta så i vardagslag. Har tog sitt öknamn med stoiskt lugn, som det ägnar och anstår en gentleman. En ung man av dem, jag först fäste mig vid, var Claës, en högtalare av första ordningen. Han var jovialisk och skämtsam och svärade för att bli uppläsare, vilket han anförtrodde mig vid vårt första sammanträffande. Likaså föreföll han kunna behärska sig, ty då de andra yttrade sig, teg han mestadels och lyssnade uppmärksam. Det är ibland en stor konst att kunna tiga och lyssna, då alla andra föra talan. En, som bedrog mig genom att se alldeles för ung ut, var Erik, en filur, som utgav sig för att vara jämt hälften så gammal, som han verkligen var. Men det var en glad och rolig människa, och vi hade många angenäma stunder tillsammans. Bertil den ingen annan tyckte om, låtsades jag i början ej lägga märke till, emedan jag var strängt upptagen med de andra, men hur det var tog han även mig med storm. Jag blev riktigt överraskad av, hur trevlig han var, när vi blevo närmare bekanta. Jag träffade även ett par gamlingar, en, som hette Rune, och som aldrig kunde sitta stilla. Han var emellertid mycket efterfrågad, och alltid hörde man hans namn ropas. Själv tyckte han ej vara mycket trakterad av uppmärksamheten utan sökte ofta ensamheten, där han försjönk i drömmar. Det kunde likväl hända, att han försökte kyssa, och jag tror nästan, att någon kyss även snuddade vid min kind. Men dem, som jag hade allvarlig möda med, voro Leif och Bjarne, som första gången vi sågos flögo mig om halsen båda två. Jag blev riktigt förbryllad av deras ömhetsbetygelser, men Du vet ju, att varje kvinna i sitt hjärta bär på en längtan efter kärlek, och jag njöt varje gång, de både öppet och i smyg gävo mig bevis för den. Var det underligt att jag själv råkade i brand, trots att de voro nästan för gamla för kärlekssport av detta slag.

Gunnar var en nervös sjukling, som trots att han var djupt fästad





Hugh Walpole.



Kvartals- och Halvårsprenumeranter!

Ännu är det ej försent att prenumerera
å närmaste postanstalt eller bokhandel.

IDUNS NYA FÖLJETONG

"Mannen vid lustgården"

av HUGH WALPOLE

med början föregående nummer.

GRATIS



till alla våra abonnenter IDUNS HÖSTNUMMER
och IDUNS JULNUMMER. Båda rikt illustrerade
och med bidrag av våra mest framstående författare
och konstnärer. **Omslag i trefärgstryck.**

vid en annan kvinna, ej försmådde att visa mig en smula vänlighet då och då. Han tycktes bära på en kärlek, som ej skänkte honom någon glädje utan fyllde hans liv med missräkningar. Av denna orsak ömmade jag för honom så, att jag ibland kände, som om jag älskade honom med.

Som Du hör, har jag det inte lätt, som ännu ej kan avgöra vem jag älskar allra mest. Som en motvikt till minna kärleksförnimelser till det andra könet, som ju är naturligt för en sund kvinna vill jag nämna, att jag stiftade angenäma bekantskaper även bland det täckta könet. Det fanns bedärande unga damer i det för-tjusande hem, där jag tillbringade min lediga tid. Jag fäste mig särskilt vid Maud, en mörk liten judinna, som var en strålände inkarnation av kvinnlighet. Hon kommer säkert att lyckliggöra den man, som en gång lägger beslag på henne. Men Anna-Britta, en motsats till henne genom sin ljusa ljuvlighet, glädde oss alla med sitt skratt, som liknade ett fågelkvitter. Hon var den personifierade livsglädjen, men tycktes vara mycket beroende av att ha någon att dela sin glädje med. Hon blev alltid lång i synen, då man lämnade henne ensam. Kerstin var en fet o. trög matrona, som föreföll oberörd av den uppmärksamhet, som ägnades henne, men Elsa o. Marianne, som voro hennes kamrater vid bordet, höllo målron vid makt, då de voro tillsammans. Bland de yngre flickorna tyckte jag också om Maud-Ingrid, som trots en besvärande hosta höll modet uppe, så snart någon talade vid henne och alltid visade ett glatt ansikte. Hon var ett verkligt föredöme i det avseendet. Men en allvarets prästinna var Britt-Marie, som däremot aldrig log. Icke ens inför Claës frispråkighet och skämt drog hon på munnen. Måne det var brist på humor, att hon al-

drig skrattade? Men bruka egentligen de största humoristerna skratta åt kvickheterna, som de själva kunna göra bättre? Det brukade jag fråga mig ibland, då jag såg fröken Maud den yngre, som alltid log men aldrig hade någon självständig åsikt om någonting. Hon log mot alla och teg, men vad hon tänkte, vet ingen.

Ja, nu har jag berättat för dig, hur jag tillbringt min semester, och ändå har jag ändå ej berättat något om den njutning, jag haft i naturens sköte, hur jag solat mig på en mjuk gräsmatta, hur jag sökt skugga under blommande lind och vaggat på böljan blå. Men Du vet också, att detta har jag hemma, men att jag måste ut ibland för att bada i människohavet och lära känna dess skiftande väsen. Jag fann där även en, som stod över dem alla och oförmärkt ledde deras väg, om vilka jag nu talat, och det var en person, som i kärleksfullhet och pliktrohet utövade en välsignelsebringande verksamhet.

Ty det var ett barnhem jag var i, och alla mina förälskelser gälla de där boende barnen och min största beundran och tacksamhet gäller hemmets föreståndarinna, som är en mor för var och en. Och i det hemmet med sina 30 barn har jag njutit tystnad och ro. Kom då och säg, om jag ej gjort ett lyckligt val av semestervila.

Din syster

Signal Berm.

Hanseman vill säga godnatt.

Skiss av Nanna Lundh-Eriksson.

Jag vill förutskicka, att jag bor på nedre botten vid en park.

Min minste lille parvel, min Hanseman, är ett förtjusande barn, även från annan synpunkt än en mammas, med röda kinder, mörka blå ögon och en rikedom på ljusa lockar. Här om kvällen hade jag tvättat pysen, satt på honom hans lilla skjorta och rasat om med honom en stund som mam-mor plåga göra utan en tanke på att genom fönstren, som stodo öppna för värmens och den friska parkluftens skull, någon kunde följa våra förehavanden.

Så satte jag mig framför toalettblåsan, som står på sned i hörnet, och kammade ut pysens loc-

kar under låtsade ajajaj! och protester från min pys. Plötsligt fick han på gatan sikte på något, som tilldrog sig hela hans uppmärksamhet, den lilla handen kom i livlig viftning och den lilla munnen ropade ivrigt: "natt fabbo", "natt fabbo". Nu först kom jag att tänka på, att vi ej voro ensamma i världen, vi två, och för att ej röja mig kastade jag en förstulen blick ut.

På andra sidan gatan stod en individ av det slag, som man plägar kalla förlorade existenser. Mannen bar en illa medfaren slokhatt och lång grönskiftande överrock, dragen voro pussiga och slappa, skorna trasiga och fula. Men över mannens härjade ansikte låg ett så rörande uttryck av besvikenhet och längtan, att tårarna ville komma i mina ögon.

Hela tiden höll Hanseman på med sitt "natt fabbo", och jag beslöt inte låtsas om något utan avvakta händelsernas gång och iakttog i spegeln min gosses ansikte under det jag fortfor borsta hans hår.

Genom hela skalan av uttrycksfulla ord och miner passerade pysen, än milt bevekande, än dovt hotande, än lade han sitt lilla huvud på sned och jollrade fram sitt "natt fabbo", än lyfte han sin lilla näve och upprepade, förmodligen högst hotande i sina egna tankar, sitt "natt fabbo". Så började hans lilla läpp darra och det var inte utan att tårarna voro i annalkande, då jag med ens såg ett fullkomligt lycksaligt leende sprida sig över hans drag, båda händerna började energiskt vifta, och den lilla kroppen dansade i förtjusning, under det hans "natt fabbo" ljöd med triumferande klang. Jag tittade ut.

Mannen därute viftade med åt gossen, långsamt och osäkert visserligen, men det var dock en viftning. När han såg mig vände han sig om och gick in i al-

léns dunkel. Men där han gick såg jag honom föra avigsidan av sin hand upp mot ansiktet på ett misstänkt sätt, och jag såg honom vända sig om gång på gång och titta mot fönstret efter det lilla huvudet.

Det var kanske första gången på länge någon hade mött honom och tilltalat honom i egenskap av människa, första gången något "herrs-kapsbarn" sagt farbror till honom, och vem vet, vilka dolda minnen det hos honom väckte. I mitt minne kom Talis Qualis' vackra ord:

"Det finns ej sinne så förslitet, som ej har barnåogat kärt, det finns ej barn, om än så litet, som ej är millioner värt."

Och när jag senare på kvällen stoppade om min lille sovande gosse, formade sig mina tankar till den önskan att, hur än hans öde må gestalta sig, han må få den nåden att i varje mötande person kunna se *människan*.

En ny gymnasielinje för flickor.

Meningarna bland våra läsare, liksom bland den stora allmänheten i övrigt äro kanske delade i fråga om huruvida man skall tillråda flickor att ta studentexamen eller ej. Det kan anföras många och goda skäl både för och emot. Men vid valet av linje borde flickornas anlag och håg huvudsakligen vara riktade åt det humanistiska hållet. Det torde därför vara av intresse för Iduns läsarinna, att en ny gymnasielinje, med huvudvikten lagd på moderna språk och historia, i höst inrättas vid ett läroverk i Uppsala. Matematik och fysik äro på den nya linjen fullständigt utslutna. Utom de tre vanliga levande språken ingår i läroplanen även *ryska* samt latin.

Vid språkstudierna skall mera uppmärksamhet än vanligt ägnas åt sammanhanget emellan språken, och lektyren skall omfatta icke blott skönlitteratur, utan även folkens historia, seder och bruk o. d. I modersmålet skall man särskilt lägga an på att uppöva känslan för olika stilarter. Svensk och allmän historia skola behandlas som ett ämne, och i

detta ämne skall även kyrkohistorien ingå. Geografi och biologi, religionskunskap och tyska språket avslutas före sista ringen, så att studentexamen kommer att omfatta blott sju ämnen. Man avser icke att därmed göra examen lättare, men studierna böra vinna i trevnad och sammanhang.

Det är Uppsala Enskilda läroverk och privatgymnasium ("Sam-skolan") som inrättar den nya linjen, och Kungl. Skolöverstyrelsen har redan för sin del godkänt densamma.

Den nya linjen, med koncentring på moderna språk (inkl. ryska) och historia torde vara särskilt lämplig för flickor, som vilja ägna sig åt biblioteksverksamhet eller journalistik, åt post eller telegraf eller ingå på kontor, i bank eller i ämbetsverk. Den, som jämte de tre vanliga levande språken även kan ryska och latin, bör ha synnerligen goda utsikter att få anställning. Linjen ägnar sig även förtäffligt för sådan ungdom, som utan direkt tanke på förvärvsarbetet, vilja skaffa sig en mera omfattande bildning och vidare vyer. Naturligtvis kommer studentexamen på den nya linjen att även ge tillträde till universitetet.

Till ett litet barn.

Lilla blomlika väsen med sam-metslen hy, där du vilar i din vita, vita bädd, när jag ser dig, blir världen så underbar och ny och med livets röda, röda rosor klädd.

Du är oskulden och hoppet, du är drömmen, du är allt, som är renast och ljusast och bäst, och livet kan ej rymma något öds-ligt och kallt i din trollkrets, lilla väna, ljuva gäst!

E. O.

BANANER,

Kanarie- och Jamaica-, alltid bäst o. billigast.

P. ÅSTRANDS FRUKTIMPORT

Södra Hamngatan 61.
GÖTEBORG.
Telef. 21090, 19088.

Glöm ej
att skaffa Eder

Iduns Kokbok.

Ny utvidgad upplaga.

Under
JUNI och JULI
hälles
IDUNS EXPEDITION
öppen
9-4, lördagar 9-3

LEDIGA PLATSER

Husmodersplatsen
vid nyinrättade lantmannaskolan vid Sala kungöres härmed ledig till ansökan. Begynnelselön 900 kr. pr år jämte fritt vivre. Platsen skall tillträdas 15 september. Ansökningar, åtföljda av betyg och rekommendationer, insändas före den 20 juli till styrelsen för lantmannaskolan, adress Box 43, Tärna.

Plats på egendom i Södermanland

finnes genom sjukdom ledig att tillträda 1 aug. eller tidigare för en stadgad hushållskunnig flicka eller änka, kompetent att även under matmoderns frånvaro sköta och övervaka hemmet. Svar med referenser till "Södermanland", Stockholm 16.

Skrivbiträdesbefattningen

(för kvinnlig befattningshavare) vid Stora Ekebergs sanatorium ledig att tillträdas den 1 nästa augusti.
Sökande, som helst bör ha avlagt realskoleexamen, skall vara skicklig i maskinskrivning, hava utpräglat ordningsinnehåll samt äga någon kännedom om kontorsgöröml. Lön 500:— kronor pr år jämte statens dyrtidstillägg samt allt fritt.
Ansökan insändes före den 15 dennes till Sysslomanskontoret, adress Axvall.

Befattningen

som

HUSMODER
vid Falu Stads Vårdhem

kungöres härmed till ansökan ledig att tillträdas den 1 oktober 1924.
Löneförmanerna äro för närvarande: begynnelselön 875:— kr., slutlön 1,325:— kr. (efter tre ålderstillägg) + dyrtidstillägg jämte fri bostad och kost. Alderstillsäggen utgå efter tre, sex och nio års tjänst.
Tillträdande är skyldig underkasta sig nu pågående lönerörelse för tjänsteinnehavare hos Falu stad.
Den sökande bör helst ha genomgått Svenska Fattigvårdsförbundets kurs för utbildning av föreståndarinnor för ålderdomshem eller annan jämförlig utbildningskurs och skall styrka sig äga god ertarenhet och vana vid å offentliga anstalter förekommande göröml.
Till Fattigvårdsstyrelsen i Falu ställa da ansökningshandlingar skola vara Styrelsen tillhanda senast den 15 augusti 1924.
Förfrågningar rörande platsen besvaras av Vårdhemets syssloman (Rt. Falu 489).
Falu i juli 1924.
FATTIGVÅRDSSTYRELSEN.

PLATSSÖKANDE

Som husföreståndarinna

eller sällskap och hjälp åt äldre bildad dam eller herre önskas plats av erfaren 39 års dam. Svar till "God uppfostran", Uppsala p. r.

Ung, bildad,

bättre flicka, som genomgått elementarskola, önskar plats i familj, gärna där barn finnes, som husmoders hjälp och sällskap. Svar till "Aug. eller sept.", Iduns exp. f. v. b.

Ung lärarinna

med 2 års praktik i förberedande skola önskar till höstterminen plats i skola eller hem att läsa med barn i de förb. klasserna. Även Kindergartenutbildad. Svar till "Gudrun", Arboga p. r.

Plats som guvernant

för barn i åldern 6-12 år, önskas till hösten av ung studentska med mogenhetsexamen på latinlinjen. Svar till "1923", Sydsv. Dagbl. kontor, Malmö.

PENSIONAT OCH INACKORDERINGAR

En frisk, väluppfostrad flicka
mottages i höst i hem å landet att tillsammans med egen tioårig dotter läsa 2-klass elementarskolekurs. Vacker trakt. Moderlig omvårdnad. Svar till "Brukstjänstemannafamilj Dalsland", S. Gumælius' Annonsbyrå, Göteborg f. v. b.

God helinackordering

erhålles 1 okt. för dam anställd i statens tjänst eller bank, hos ensam dam boende på Östern. Vidare upplysningar i brev till "Hem", Iduns exp.

Sommar-semester.

Res till Vitemölle, där är eder plats. Härliga bad, fin sandstrand, promenader, segling, Lugnt och trevligt. Naturskönt vid Östersjöns vackraste Skånekust. Gott bord, propra rum. Hel pension i delat rum 5 kr. pr dag. Färdigare tillägg. Strandhyddans pensionat, Hanna Sonesson.

Witemölle Badhotell

erbjuder angenämaste uppehållsort under semestern.

Härliga strandbad.
Vackra promenader.
Tillfälle till segling.
Obs! Gott bord. Obs!
Telef. Kivik 25.

DIVERSE

Kurser i målning

(Tvåttakta färger i tuber.)
FRU H. SUNDMAN,
Hornsgatan 143, Stockholm.
Färdiga arbeten till påseende. Färger (24 olika) och mönster säljas; till landsorten mot postförsk. Tel. 222 77.

Sigtunastiftelsens hospitium

sänkta priser från 10 aug. Pensionspris pr dag 6,50 å 7 kr. + servisavgift. (För präster och studenter 5,50 i ett för allt.)
Prospekt hos stiftelsens husmoder.

Nyckeln till hälsa

är att rensa magen och tarmarna från osunda rester, utdriva urinsyra från kroppen samt uppriska blodet, därmed avlägsna själva orsaken till illamående och sjukdomar.

En huskur Frukt-Salt-Samarin är härtill synnerligen välgörande. Magsyra och Huvudvärk försvinna. Värk i kroppen, Reumatism och Nervsmärtor skingras. Hälsa, krafter och Välmående återvinnas.

Frukt-Salt-Samarin verkar välgörande på hela organismen och omedelbart uppriskande. Pris per burk kr. 2:50. Erhålles per post-förskott från Cederroths Tekniska Fabrik, Sthlm. (Säljes å Apotek, Drogeri, Kemikalie- & Färghandel m. fl.)

Doktor A. Kjellbergs

Kurs i massage och sjukgymnastik.

Begär prospekt!
Stockholm. Holländaregatan 3.

Professor PATRIK HAGLUNDS

Gymnastik-Ortopedisk-Kirurgiska Privatkliniken
R. T. 75025. Stureg. 62, Sthlm. N. 8301.
För behandling av hållnings- och rörelseorganens skador, sjukdomar, deformiteter och funktionsrubbingar.

Dr A. Karsten

Medicinskt Elektricitets-, Ljus- och Röntgeninstitut
Kungsgatan 60, Stockholm
Behandling av reumatiska åkommor

LAHMANNSSYSTRAR

utbildas av Badläkare CLARA SMITT-DRYSELIUS.

LJUS- & MASSAGEKLINIKEN,
Kungsg. 17. Stockholm. N. 29718.
Sommaradress Visby.

Gymnastikdirektörsexamen

avlägges efter 2-årig kurs av kvinnliga elever vid

Sydsvenska Gymnastik-Institutet.

Ny kurs begynner i början av sept.
Prosp. Major J. G. Thulin, Lund.

Om Ni är sjuk och hopplös

Lär Er hur att återvinna hälsan utan medicin och operationer.

Naturläkemetoden enligt de mest framstående Amerikanska rön och metoder har visats giva de allra bästa resultat även där andra stå hjälplösa.

Det finnes ingen obotlig sjukdom, möjligen obotligt sjuka, tro dock ej att Ni är en av dem, ty så länge det finnes liv finnes hopp.

Nya ångbad, egen uppfinning, mot fetma, reumatism m. m. givas.
Dr Carl Ahltén. (Dipl. Naturläkare.)
Surbrunnsgatan 50. Tel. Norr 239 79.
Kl. 11-1 samt 3-5 vardagar. Hörnet av Sveavägen.

ÄR NI SJUK?

Vänd Eder med förtroende till
WESTLUNDS
FYSIKALISKA & HOMEOPATISKA
INSTITUT.
SIBYLLEGATAN 63 - STHLM.

Innehavare:
HAGARD WESTLUND, Ex. Sjukgymn. Hom. Läkare. Mottagningstid: Efter förutbeställning.
Rt. 739 35.

Vi behandla: Reumatism, Äggvita, Sockersjuka, sjukdomar i lungorna, luft-rören, strupen och svalget, astma, struma, mag- och tarmkatarr, mag- och tarmsår, nervösa sjukdomar, nervvärk, migrän, ischias, underlivs-, hud- m. fl. sjukdomar.

Homeopati är bevisligen den bästa hjälpen vid alla sjukdomar. — Vi hava 1,000-tals intyg från tacksamma patienter om återvunnen hälsa.

Sök i tid!

Avdelning för modern fysikalisk behandling, under ex. sjukgymnast. — Frågelista för sjukdomsbeskrivning sändes på begäran gratis. Obs! Nedsatt arvode.

Mot grått hår och mjäll.

Härmed meddelas att det utmärkta och så mycket efterfrågade härvattnet mot grått hår som förhindrar hårfall och fullständigt borttager mjäll och som i över 40 års tid förts i Fanny Gelin's Parfymmagasin, Malm-torgsgatan 5, Sthlm, numera fås under adr. Firma Fanny Gelin, Norrviken. Riks och Sthlmstel. Norrviken 214. Pris 6:— kr. + porto.

Edra krukväxter. De leva ej enbart av vatten. Giv dem Plantagen, ett på vetenskaplig grund sammansatt konc. växt-näringsalt. Erhålles på bleckburkar hos Frö-, Färg- och Kemikaliehandlare. Begär originalförpackning.

Eder fot bränner!



Använd då
NOGIBOL
upplöst i varmt fotbad som borttager all ömhet och andra obehag.
BOREOL-svettpulver,

vilket, efter föregående tvättning, inpuddras armhålorna och kroppen mot armsvett och annan överdriven svettutdunstning. Rekommenderas även som tillförlitligt Fotströ-Pulver.
TEKN. FABR. BORE H. A. B.
Stockholm. Tel. 153 91.

Örebro Husmodersskola,
telefon 976,

börjar 18:e arbetsåret den 27 aug. 1924. Undervisning i allt som hör till hushållet, även sömnad och konservering. Skolan har tillerkänts Guldmaljet i dessa ämnen. Prospekt genom Fru Alf. Rystedt.

Elsa Philips Husmodersskola,
Stockholm, Karlavägen 25 (f. d. 1 A),

börjar sin 33:dje kurs för bildade unga flickor den 15 sept. 1924. Undervisning i enklare och finare matlagning, bakning, konservering och inläggningar av bär, frukt, grönsaker och kött; vegetarisk matlagning, sjukmatlagning, uppköp, födoämneslära, hushållets ekonomi m. m. Olika kurser. Examinerade lärarinnor. Förbereder inträde till lärarinnekurser i huslig ekonomi. Prospekt, ref. och närmare upplysningar på begäran.
ELSA PHILIP, Stockholm. Tel. Öst. 13 10.

Den förberedande kursen
vid **Caroline Wijks Sjuksköterskehem**

börjar den 15 augusti. Anmälningar mottagas före juli månads utgång av föreståndarinnan, Vasa Kyrkogatan 5, Göteborg.

Elisabeth Östmans Husmoderskurs

Riks 20 35 Grundad år 1902 Riks 20 35

Husmoderskursen, som omfattar 3½ mån. börjar Måndagen den 1 Sept. 1924. Prospekt och närmare upplysningar på begäran.
Klarabergsg. 40. ELISABETH ÖSTMAN-SUNDSTRAND. Stockholm.

Vid Landskrona husmodersskola med barnavård

börjar ny husmoderskurs den 1 oktober. 10½ månads grundlig undervisning, teoretisk och praktisk, i allt vad som hör till ett hems skötsel. Billiga avgifter. Elever obemödl. och mindre bemödl. erhålla statsunderstöd. Begär prospekt! Adr. Landskrona. STYRELSEN.

För 2 unga, energiska damer

finns en Handarbetsaffär att övertaga i en av Skånes större sjöstäder (event. en kunnig i ritning). Svar märkt "Handarbetsaffär", Iduns exp.

Utmärkta organ

för

annonsering i landsorten:

- Arboga:** Arboga-Posten.
- Arvika:** Arvika Tidning.
- Avesta:** Avesta-Posten.
- Bollnäs:** Tidningen Ljusnan.
- Borlänge:** Borlänge Tidning.
- Borås:** Borås Tidning.
- Eksjö:** Eksjö-Tidningen.
- Engelholm:** Engelholms Tidning.
- Eskilstuna:** Eskilstuna-Kuriren.
- Falun:** Falu-Kuriren.
- Gävle:** Gefle-Posten.
- Göteborg:** Göteborgs Aftonblad.
- Halmstad:** Tidningen Halland.
- Hedemora:** Södra Dalarnes Tidning.
- Hudiksvall:** Hudiksvalls-Tidningen.
- Hälsingborg:** Hälsingborgs Dagblad.
- Härnösand:** Härnösands-Posten.
- Hörby:** Mellersta Skåne.
- Jönköping:** Smålands Allehanda.
- Kalmar:** Barometern.
- Karlskrona:** Karlskrona-Tidningen.
- Katrineholm:** Katrineholms-Kuriren.
- Köping:** Bergslagsbladet.
- Landskrona:** Landskrona-Posten.
- Linköping:** Östgöten.
- Ludvika:** Ludvika Tidning.
- Luleå:** Norrbottens-Kuriren.
- Malmö:** Skånska Aftonbladet.
- Marlestad:** Tidning för Skaraborgs län.
- Mora:** Mora Tidning.
- Norrköping:** Norrköpings Tidningar.
- Nässjö:** Nässjö-Tidningen.
- Oskarshamn:** Oskarshamns Nyheter
- Piteå:** Norrbottens Allehanda.
- Sala:** Sala Allehanda.
- Skara:** Skaraborgs Läns Tidning.
- Skellefteå:** Norra Västerbotten.
- Skövde:** Skaraborgs Läns Annonsblad
- Sollefteå:** Nord-Sverige.
- Stockholm:** Tidningen Idun.
- Sundsvall:** Sundsvalls-Posten.
- Säter:** Sätters Tidning.
- Söderhamn:** Söderhamns Tidning.
- Tranås:** Tranås Tidning.
- Trelleborg:** Trelleborgs Allehanda.
- Uddevalla:** Bohuslänningen.
- Umeå:** Västerbottens-Kuriren.
- Upsala:** Tidningen Upsala.
- Vadstena:** Östgöta-Bladet.
- Visby:** Gotlänningen.
- Västervik:** Västerviks-Tidningen.
- Västerås:** Westmanlands Allehanda.
- Växjö:** Nya Växjöbladet.
- Örebro:** Örebro Dagblad.
- Örnsköldsvik:** Örnsköldsviks-Posten
- Östersund:** Östersunds-Posten.

SUNDJÄNS

**SÅDAN TVÅL-
SÅDAN HY**
säger erfarenheten.
En väl sammansatt
tvål har en förvånande
god inverkan på huden.
**Y V Y-
TVÅLEN**
är erkänd som den
yppersta bland tvålar.
A.-B. YVY-FABRIKEN, YSTAD.

Tiden

Receptet för dagen

Makaroner med tomatpuré

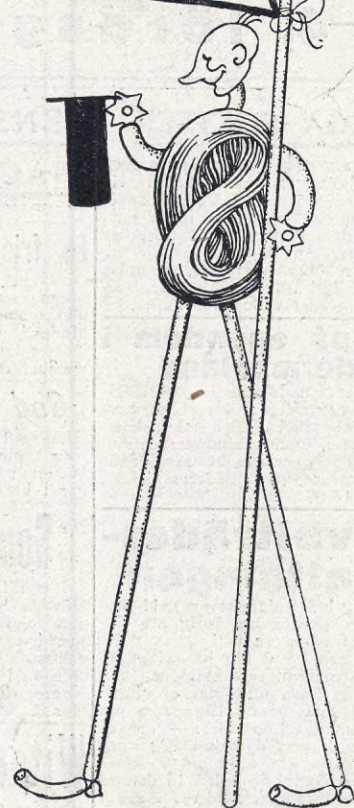
(för 6 pers.)

200 gram svenska makaroner, skurna bitar eller stänger, 2½ lit. vatten, 1 msk. salt (15 gr.), 2 msk. smör (40 gr.), 2 msk. riven ost, cirka 2½ dcl. tomatpuré.

Beredning: Makaronerna sköljas och påsättes i kokande, saltat vatten och få koka mjuka eller omkr. 20 min. De upphålles då i durkslag, överspolas med kallt vatten och få avrinna.

Smöret smältes i kastrull, makaronerna iläggas och beströs med den rivna osten, tomatpurén tillsättes. Avsmakas med mera salt, om så önskas. —

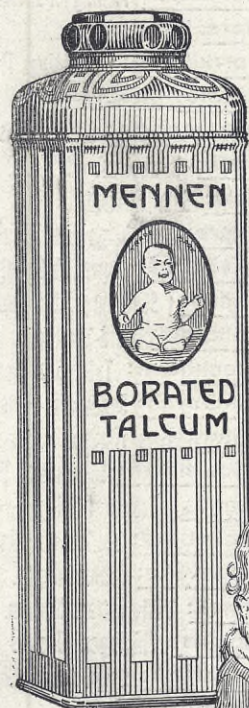
Serveras som frukost- eller mellanrätt eller till stekt kött. —



DRESSDORF

Fyra fiender till er babys hud

EN Babys hud tål icke fuktighet som så lätt samlar sig i de otaliga veckan på den lilla kroppen.



Det kan vara urin, svett eller vatten efter senaste tvättningen. Dessa tre fiender, som förorsakat så många Baby både sömlösa nätter och missförstått skrik, bekämpas fullständigt med Mennens Bortalk-puder. Detta har vid beredning undergått en behandling, som gör att vart och ett av dess korn närmast liknar en mikroskopisk tvättsvamp och har samma verkan som en sådan.

Den fjärde fienden är gnidning mot skrynkliga kläder. Även mot denna är Mennens Bor-talk-puder ett osvikligt medel. Försök det en gång. Känn hur glatt huden blir och Ni skall förstå dess värde.

Varje mor bör ständigt ha till hands

MENNEN'S

Bor-talk-puder

General-Agent

A/B GUSTAF ENEQVIST
Vasagat. 15—17 Stockholm



Barn och blommor trivas bäst i sol och luft.

Lycklig den ungdom, som får växa upp på landet, där tillbringa hela sin skoltid och väl förberedd gå till livskallet med en fond av hälsa och levnadsmod.

Lidingö ungdom växer upp under dessa lyckliga förhållanden. För barnens skull och för egen trevnad:

BYGG PÅ LIDINGÖN!

Där förenas stadens bekvämligheter med landets fördelar.

A.-B. Lidingöstadens erbjuder på Norra Lidingön de mest förtjusande tomter och underlättar för Eder byggnadsmöjligheterna genom *effektiv byggnadskredit*. Upplysningar lämnas av A.-B. Lidingöstadens. Tel. Lid. 60, 62 och 168.

A A.-B. Lidingöstadens Stockholmskontor, Sturegatan 7, träffas Herr Samelius tisdagar, torsdagar och fredagar kl. 7—½8 e. m.; å andra tider enligt avtal.

Ut till landet —
ut till Lidingön

